Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН
№ 58 (14.221).
1969 МАРТ 9 ЯКШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН — МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ЯНГИЧА ИШЛАШ САМАРАСИ

Корхонамиз планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги системасига кўчиб ишлаганидан буён меҳнат унумдорлиги 12 процент ортди. Ҳар бир ишчининг маоши 6,3 процент кўпайди. Тежамкорлик ҳисобига 40 минг сўмдан кўпроқ маблағ жамғарилди.

Энергетиклар беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун курашиб, икки ойлик планни муваффақиятли бажардилар. Утган ойда электр тармоқларида нобуд бўладиган энергия 3 минг киловатт-соат камайди. Ишчи Аркадий Чернобай, монтёр Юсуфжон Ғойиббоев, мастер Баҳриддин Насриддинов, катта назоратчи Равия Юсупова ўртоқлар корхонамиз коллективининг ютуқларига муносиб ҳисса қўшаётирлар.

Р. МУСАЕВ,
Наманган электр тармоқлари корхонаси касаба союз комитетининг раиси.

1971 ЙИЛ ҲИСОБИГА

Шаҳрисабз шаҳридаги 35-автобаза транспортчилари улкан марраларни кўзлаб меҳнат қилаётирлар. Утган йили пландан ташқари 100 минг тонна халқ хўжалиги юклари ташилди. 475,9 минг ўрнига 507,3 минг сўм фойда олинди.

Транспортчилар даврасида беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун мусобақа кенг қулоч ёймоқда. Ленин орденли Х. Зубайдуллаев, «Ҳурмат Белгиси» орденли Ф. Абдураҳмонов, республикада хизмат кўрсатган автотранспорт ходими Қ. Жумаев каби ўнлаб шоферлар беш йиллик планни ўтган йили бажариб, шу кеча-кундузда 1971 йил ҳисобига халқ хўжалиги юклари ташимоқда. Кўплаб шоферлар беш йиллик планни шу йилнинг ўзида бажариш учун ҳаракат қилмоқдалар.

М. АЗИЗОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

РЕСПУБЛИКАДА УМУМИЙ ЎРТА ТАЪЛИМГА ЎТИШ МУНОСАБАТИ БИЛАН ХАЛҚ МАОРИФИНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республикада умумий ўрта таълимга ўтиш муносабати билан халқ маорифини янада яхшилаш чоралари тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Қарорда шу нарса таъкидлаб ўтиладики, ленинча миллий сиёсат амалга оширилганлиги, КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг доимий ғамхўрлиги ва эътибори туфайли бутун мамлакатда бўлгани каби республикада ҳам халқ маорифи ғоят ривож топди.

Ўзбекистоннинг партия, совет, комсомол ташкилотлари ва халқ маорифи органлари партия XXIII съездининг қарорларига, КПСС Марказий Комитетининг қарорларига амал қилиб, жамоатчиликнинг кенг кўламда берган мададига таяниб мактаблар тармоғини янада кенгайтириш, уларнинг таълим-моддий базасини мустаҳкамлаш, ёш авлодга таълим ва тарбия беришни такомиллаштириш соҳасида катта иш қилдилар.

Кейинги уч йил мобайнида мактаблардаги ўқувчилар сони икки баравардан зиёд кўпайди. 1475 та янги мактаб ишга туширилди. Ҳозирги ўқув йилида Ўзбекистон ССРда етти мингта умумий таълим мактабида 2,8 миллион бола таълим олмоқда. Шу давр ичида давлат капитал маблағлари ва пул билан таъминлашнинг бошқа манбалари ҳисобидан, колхозлар, оталиқ қилувчи ташкилотлар томонидан янги бинолар қуриш ва маъмурий биноларни мактабларга бериш йўли билан республикада 1,5 миллиондан ортиқ ўқувчи учун ўрин тайёрланди.

Муаллимларнинг кўпчилиги учун зарур маданий-маиший шароит яратиб берилди. Ўқитувчи кадрлар анча кўпайди ва сифат жиҳатидан анча яхшиланди. 140 минг ўқитувчининг ярмидан кўпроғи олий маълумотли. Мактабларда таълим-тарбия ишларининг савияси ошди. Кўпгина ўқувчиларнинг билимлари тағин ҳам пухта ва чуқур бўлмоқда. Политехника таълимини ривожлантириш ва мактаб ўқувчиларининг меҳнат тарбиясини кучайтириш юзасидан бир қанча тадбирлар амалга оширилди.

Республикада ўқувчиларни юксак коммунистик ахлоқ, совет ватанпарварлиги, пролетар интернационализми, социалистик Ватанга, Коммунистик партия ишига садоқат руҳида тарбиялаш учун катта ишлар олиб борилмоқда. Мактаблардаги партия, касаба союз, комсомол ва пионер ташкилотларининг фаолияти бирмунча яхшиланди. Мактабдан ташқари тарбия ишларининг форма ва методларини ривожлантириш ва такомиллаштириш, болаларнинг қаровсизлиги фактларига қарши курашни кучайтириш чоралари кўрилмоқда.

Шу билан бирга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети мактаб ўқувчиларига таълим бериш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг савияси замонавий талаблардан ҳали ҳам орқада қолаётганлигини уқтириб ўтдилар.

Таълим-тарбия ишларининг қониқарсиз ташкил этилганлиги кўпгина умумий таълим мактаблари ишида жиддий нуқсонларнинг биридир. Бунинг натижасида ўқувчиларнинг билим даражаси ўқув программаларига мувофиқ бўлмаётир.

Ўқитувчиларнинг анчагина қисми ғоявий-назарий, профессионал ва методик жиҳатдан дуруст тайёрланмаганлиги мактаблардаги таълим сифати паст бўлаётганлигининг асосий сабабидир. Кўпгина ўқитувчилар дарс бериш методикасини пухта билмайдилар, таълим ва тарбиянинг рационал методларидан фойдаланмайдилар, мактабларнинг янги программалари мазмунини яхши билмайдилар. Ўқувчиларга берилаётган дарслар ва улар билан ўтказилаётган амалий машғулотларнинг савияси паст.

Шу вақтга қадар кўпгина ўқув юртларида политехника ва меҳнат таълимига, мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлашга лозим даражада эътибор берилмаяпти. Факультатив курсларнинг ташкил этилиши ва ўтказилиши қониқарли эмас. Мактаблардаги ишлаб чиқариш таълими, колхоз ва совхозлардаги ўқувчилар бригадалари асоссиз равишда тугатиб юборилди, ҳолбуки ана шу устахоналар ва бригадаларнинг яхшигина таълим-ишлаб чиқариш базаси бўлиб, улар халқ хўжалигига малакали кадрлар тайёрлаб бераётган эди. Ўқувчиларга касб танлаш сабоғини бериш соҳасида мактабларда қўлланилаётган практика ана шу ғоят муҳим проблемани ҳал қилиб бера олмайди.

Мактаб ўқувчиларини коммунистик руҳда тарбиялашда, уларнинг дунёқарашини шакллантирувчи ижтимоий фанларни ўқитишда анча камчиликлар бор. Тарбия ишидаги расмиятчилик ҳали ҳам барҳам топган эмас, энг актив ва интизомли ўқувчиларга мўлжалланган оммавий тадбирларга кўпроқ зўр берилмоқда. Тарбиявий ишларнинг планлари ва практикасида болаларнинг ёш хусусиятлари ва улардан ҳар бирининг нимага қизиқиши кўпинча ҳисобга олинмайди. Ҳар бир ўқувчини тарбиялашда коллективнинг имкониятидан дуруст фойдаланилмайди. Мактабдаги ўз-ўзини бошқарув етарли равишда ривожланмаётир. Кўпгина мактаблардаги комсомол ва пионер ташкилотларининг фаолиятида ташаббускорлик, ижодкорлик ва мустақиллик етарли эмас. Ҳарбий-ватанпарварлик иши ҳамма мактабларда ҳам яхши йўлга қўйилган деб бўлмайди. Мактаб ўқувчиларига эстетик ва жисмоний тарбия бериш ишлари ҳали ҳам уларнинг ҳар томонлама баркамол ривожлантириш талабларига тўла жавоб бермайди.

Болаларга, медицина хизмати кўрсатишни ва уларнинг ёзги дам олишини уюштиришни анчагина яхшилаш талаб қилинади.

Ўқувчилар билан мактабдан ташқарида олиб бориладиган ишлар яхши йўлга қўйилмаган, бу эса болалар қаровсизлигининг сабабларидан биридир. Пионерлар уйлари, ёш техниклар, натуралистлар ва туристлар станциялари тармоғи яхши ривожлантирилган эмас, бу муассасаларга мактаб ўқувчиларининг атиги 13 проценти жалб қилинган.

Ота-оналар ўртасида педагогика билимларини пропаганда қилиш қониқарсиз олиб борилмоқда. Бу муҳим иш шу вақтга қадар системага солинмаган, халқ маорифи органлари бу ишга дуруст раҳбарлик қилмаётирлар. Бўлажак гражданларнинг ғоявий, ахлоқий ва маданий қиёфасини шакллантириш учун оиланинг масъулиятини оширишга кам эътибор берилмоқда.

Республикадаги кўпчилик мактабларнинг таълим-моддий базаси айниқса умумий ўрта таълимга ўтиш муносабати билан болаларга таълим ва тарбия беришнинг замонавий талабларига мувофиқ даражада эмас. Баъзи мактабларда яхши жиҳозланган ўқув кабинетлари, лабораториялар, устахоналар, зарур техника воситалари йўқ. Давлат капитал маблағлари билан қурилаётган мактаб биноларини ишга тушириш планлари йил сайин бажарилмай қолмоқда. 1966—1968 йилларнинг ўзида планда белгиланган 110 минг ўрнига атиги 84 минг бола ўқийдиган мактаб бинолари ишга туширилди ёки мактабларни қуриб битказиш плани 77 процент бажарилди. Сирдарё областида мактаб бинолари қуриш плани бор-йўғи 54 процент, Сурхондарё областида 67 процент ва Қорақалпоғистон АССРда 81 процент бажарилди. «Главташкентстрой» мактаб қуришга доир пудрат ишлари планини жуда қониқарсиз адо этмоқда.

Айрим область, шаҳар, район партия комитетлари, халқ маорифи органлари педагог кадрлар танлаш ва жой-жойига қўйиш масалалари билан яхши шуғулланмаяптилар. Республиканинг бир қанча районларида ва областларида ўқитувчиларнинг, айниқса мактаб ва халқ маорифи органлари раҳбар ходимларининг қўнимсизлигига кўплаб йўл қўйилмоқда. Хотин-қизлар халқ маорифи системасидаги раҳбарлик ишларига камдан-кам кўтарилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шуни таъкидлайдиларки, Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги ва унинг жойлардаги органлари, область, шаҳар ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область, шаҳар ва район Советларининг ижроия комитетлари мактабларнинг иши устидан, партия билан ҳукуматнинг халқ маорифи масалаларига доир қарорларини амалга ошириш устидан етарли контроль ўрнатмаганлиги, педагогика коллективларига

(Давоми иккинчи бетда).

Тошкент. Трикотаж фирмасининг коллективи беш йилликнинг тўртинчи йилини юқори кўрсаткичлар билан якунлашга қарор қилди. Маҳсулот сифатини ошириш ва кўримли қилиш мўлжалланмоқда. Фирма йил охиригача тўққиз хил янги маҳсулот ўзлаштиради. Суратда: меҳнат билан ўқишни муваффақиятли қўшиб олиб бораётган илғор ишчилардан комсомол аъзоси Зарофат Шомуҳамедова. У Тошкент Халқ хўжалиги институтининг иқтисод факультетида сиртдан ўқиш билан бирга фирмада ишламоқда. Н. Ключнев фотоси. (ЎзТАГ).

Фарғона. Азот ўғитлари заводида улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига социалистик мусобақа тобора қизитилмоқда. Суратда: илғор смена мастерларидан Ғайбулла Абдураҳимов. У ўзининг фидокорона меҳнати билан оддий ишчиликдан смена ишлаб чиқариш раҳбари даражасигача кўтарилди. В. Сироткин фотоси.

ХОТИН-ҚИЗЛАР БИРДАМЛИГИ КУНИ

МОСКВАДА ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

Москва жамоатчилигининг вакиллари халқаро байрам — 8 Мартни СССР Иттифоқи Большой театрида тантанали йиғилиш билан нишонладилар.

Йиғилиш президиумида пойтахт партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, таниқли ишчилар, колхозчилар, олимлар, маданият ва фан арбоблари бор эди. КПСС ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари йиғилиш президиумига чиқиб келганларида йиғилиш аҳли уларни қизғин кутлади.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитетининг Совет хотин-қизларига мурожаати ўқиб эшиттирилди. Йиғилиш қатнашчилари коммунизм қурилишида совет хотин-қизларининг ролига юксак баҳо берганлиги учун Коммунистик партия Марказий Комитетига самимий миннатдорчилик билдирдилар ҳамда мамлакатимизнинг хотин-қизлари социалистик ватан бахт-саодати учун янада зўр ғайрат билан меҳнат қиладилар, деб Коммунистик партия ва Совет ҳукуматини ишонтирдилар.

Тантанали йиғилиш КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилди.

(ТАСС).

ХАЛҚ НАФРАТИ

Совет кишилари Хитой маъмурларининг иғвогарлик хуружини қатъий қораламоқдалар.

ИҒВОГАРЛАР ЖАВОБГАРЛИККА ТОРТИЛСИН!

Хитой ҳарбийларининг совет чегарасидаги заставага босқинчиларча қилган ҳужумига қарши норозилик митинглари Тошкент областининг шаҳар ва қишлоқларида бўлиб ўтди.

Чирчиқ электрохимия комбинати кўп минг кишилик коллективининг митингида И. К. Зайкин нутқ сўзлаб, Хитой ҳукмдорларининг иғвогарлик ҳужумини қаттиқ қоралади.

Хитой босқинчиларининг Совет чегара соқчиларидан бир группасини отиб ўлдирганлиги, — деди у, — ҳеч қачон эсимиздан чиқмайди. Биз инсонпарвар кишилар бўлсак ҳам, ҳар нарсанинг ҳад-чегараси бор. Чегарачиларнинг оналари ва хотинлари тўккан кўз ёши учун, мисли кўрилмаган хиёнат учун Хитой маъмурлари тўла жавобгар бўлишлари керак.

Сўзга чиққан химикларнинг ҳаммаси Хитой маъмурларининг хуружини қоралади. Митинг қатнашчилари ўз резолюциясида Ватанимизнинг қудратини бундан буён ҳам мустаҳкамлашга қатъий қарор берганликларини айтдилар. Комбинат коллективи СССР чегаралари дахлсиздир, деди.

Калинин районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзолари Уссури дарёсида қилинган иғвогарликни қаттиқ қораладилар.

— Эндиликда маочиларнинг авантюристик сиёсати, — деди дала мудири Мадамин Эшонов, — ҳаддидан ошиб кетганлигини бутун дунё кўриб турибди. Хитой маъмурларининг бемаъни ҳаракатлари уларнинг кучсизлигидан, ўз сиёсати боши берк кўчага кириб қолганлигидан далолат бераётганлиги соғлом фикр юритувчи ҳар бир кишига аёндир. Хитой халқи тез орада ўзининг революцион шонли традицияларини тиклашига ва маоцзэдунчилар хурофоти ва бебошлигидан иборат қора саҳифани ўз йилномасидан ўчириб ташлашига аминмиз.

Охунбобоев номли колхознинг аъзолари Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашлари каби бизлар ҳам жонажон Коммунистик партия теварагига янада маҳкам жипслашамиз, ҳушёрлигимизни янада оширамиз, зўр ғайрат билан меҳнат қиламиз, дедилар. (ЎзТАГ).

БУ — БОСҚИНЧИЛИК-КУ!

Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари хитой ҳарбийларининг Совет чегарасида қилган иғвогарлик ҳаракатини ғазаб билан қораламоқдалар. 7 март куни шаҳарнинг бир қанча корхоналарида норозилик митинглари бўлиб ўтди.

«Ташсельмаш» заводида кўп кишилик митинг бўлди. Слесарь Т. Хайдаров ўз нутқида машинасозларнинг фикр туйғуларини ифодалади.

— Совет территориясига Хитой қуролли отрядининг иғвогарлик билан бостириб кириши, — деди у. — Мао Цзэ-дун тўдасининг бевосита кўрсатмаси билан уюштирилганлиги, бу эса Советларга қарши сиёсатнинг бир қисми эканлиги бизга мутлақо равшан. Бу — мудҳиш жиноятдир. Фақат душмангина совет чегарасини бузиб, бизнинг жангчиларимизга ўт очишга журъат қилиши мумкин. Мао Цзэ-дун ва унинг югурдаклари ўзларининг ҳақиқий башарасини яна бир марта фош қилиб кўрсатди. Уларнинг башараси империалистлар манфаатига хизмат қилаётган нифоқчиларнинг, реакционерларнинг башарасидир. Иғвогарлар, қўлингиздан ҳеч нарса келмайди!

Инженер И. А. Голованов сўз олади.

— Биз жонажон Коммунистик партиямиз Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг хитой нифоқчиларига нисбатан тутган йўлини тўла мақуллаймиз, — деди у. — Сурбетларча қилинган иғвогарликка жавобан революцион хушёрлигимизни янада оширамиз, ғайратимизга-ғайрат қўшиб меҳнат қиламиз, давлатимизнинг ва социалистик ҳамдўстликнинг кучқудратини ишлаб чиқариш топшириқларини намунали бажариш билан мустаҳкамлаймиз.

Митингда сўзга чиққан бош технолог В. А. Константопуло, слесарь Н. И. Соколов, инженер А. С. Скрипов ҳам ўз нутқларида шундай фикрларни изҳор этдилар.

«Таштекстильмаш» заводининг ишчилари ва хизматчилари биринчи смена билан иккинчи смена ўртасида митингга тўпландилар. Улар Хитой ҳарбийларининг иғвогарликлари муносабати билан Совет ҳукуматининг нотасини зўр эътибор билан тингладилар. Бу нотани партия комитетининг секретари А. П. Степанов ўқиб эшиттирди.

Термик цехининг ишчиси И. П. Марсов, корхона директори З. Н. Назиров, экономист К. П. Шишкина ва митингда сўзга чиққан бошқа кишиларнинг нутқида Мао Цзэ-дун тўдасининг нифоқчилик ҳаракатига лаънатлар ўқилди.

«Таштекстильмаш» заводи коллективи Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг доно ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқуллаб резолюция қабул қилди. Хитой билан Совет Иттифоқи ўртасидаги чегараларда вазиятни кескинлаштиришга қаратилган авантюристик сиёсатдан келиб чиқиши мумкин бўлган оқибатлар учун бутун жавобгарлик ХХР ҳукумати зиммасига тушади, деб айтишди митинг қатнашчилари.

(УзТАГ).

ХУШЁРЛИКНИ ОШИРАЙЛИК

Тинч ва осойишта яшаш совет кишиларининг эзгу ниятидир. Тинчлик — мўл-кўлчилик, фаровон ҳаёт демакдир. Биз совет олимлари ҳам совет кишиларининг, бутун дунё халқларининг тинч осойишта яшашларини, яратувчи ижодий меҳнат билан шуғулланишларини чин кўнгилдан истаймиз. Шунинг учун ҳам хитой маъмурларининг совет-хитой чегарасида қилган номаъқулчиликларини қаттиқ қоралаймиз ва ўз нафратимизни билдирамиз. Империализм тегирмонига сув қуядиган Мао Цзе-дун сиёсатини нафратлаш билан бирга ўз илмий-ижодий ишимиз орқали жонажон партиямизга бўлган муҳаббатимизни, Совет ҳукумати одил сиёсатига бўлган ҳурматимизни яна бир бор баён этамиз.

Шу нарсани бирдамлик билан баралла айтамизки, кимки дахлсиз Ватанимизнинг чегарасини бузишга журъат этар экан қатъий ва ўнгалмас зарбамизга учрайди.

С. АКРОМОВ,
химия фанлари доктори, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимликлар химияси институти партия ташкилотининг секретари.

ҚАТЪИЙ ҚАРОРИМИЗ

Биз Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети атрофига яна ҳам мустаҳкамроқ жипслашамиз ҳамда ўзимизнинг фидокорона меҳнатимиз билан Ватанимизнинг қудратига қудрат қўшамиз. Бу мен ишлаётган Тошкент чинни заводи ишчиларининг иродасидир.

Биз хитой раҳбарларининг ҳарбий тажовуздан иборат қабих сиёсатини, совет-хитой чегарасини сурбетларча ёриб ўтишга ҳаракат қилганликларини эшитиб ғоят ғазабландик. Хитой раҳбарлари ўзларининг қабих ҳаракатлари билан совет ва хитой халқларини бир-бирларига қарама-қарши қилиб қўймоқчи бўладилар. Лекин биз аминмизки, улар бу жирканч ўйларига етолмайдилар. Совет халқи кўп сонли хитой халқини ҳурмат қилиб келди, бундан кейин ҳам социализм қурилишида уларга ҳамиша ёрдам беришга тайёр.

Биз завод ишчилари шунга қарор қилдикки маҳсулот сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш билан Ватанимизнинг қудратини янада мустаҳкамлашга ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшамиз.

Усмон МАЪРУПОВ,
смена мастери, кекса коммунист.

ТАБРИКЛАЙМИЗ, ҚАРДОШЛАР!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ИЖОДИЙ КОЛЛЕКТИВЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАРИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Тошкент шаҳрида ва республика областларида Қорақалпоғистон санъати ва адабиёти ҳафталигини муваффақиятли ўтказганликлари учун қуйидагилар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин:

Қорақалпоғистон АССР маданият министрлиги;

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг радио эшиттириш ва телевидение комитети;

Қорақалпоғистон АССР Ёзувчилар союзи;

Ўзбекистон Композиторлар союзининг Қорақалпоғистон бўлими;

Ўзбекистон Рассомлар союзининг Қорақалпоғистон бўлими;

К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон Давлат музикали драма ва комедия театри;

Бердақ номидаги Қорақалпоғистон Давлат филармонияси;

Қорақалпоғистон республика санъат музейи;

«Қорақалпоғистон» нашриёти;

Нукусдаги биринчи маданият уйи;

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1969 йил, 7 март.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР АДАБИЁТ ВА САНЪАТ АРБОБЛАРИГА ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ ФАХРИЙ УНВОНЛАРИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Маданиятни ривожлантиришдаги хизматлари, юксак ижрочилик маҳоратлари ҳамда Тошкент шаҳрида ва республика областларида Қорақалпоғистон адабиёти ва санъати ҳафталигини ўтказишда актив қатнашганликлари учун қуйидагиларга Ўзбекистон ССРнинг фахрий унвонлари берилсин:

«ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ШОИРИ»

Жумамуротов Тиловберган — шоир.

«ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ АРТИСТИ»

Отамуротова Орзигул — Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Радиоэшиттириш ва телевидение комитетининг бадиий ансамбли солисти;

Давлатова Ўрозгул — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг артисти;

Зарипов Зоит — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг артисти;

Қорабоева Софья — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг артисти;

Мамбетова Сулувхон — Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети радиоэшиттириш ва телевидение комитетининг бадиий ансамбли солисти;

Матжонов Мадреим — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг артисти;

Сапарова Зулайхо — Бердақ номидаги Қорақалпоғистон давлат филармониясининг солисти;

«ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН САНЪАТ АРБОБИ»

Сеитов Қидирбой — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг бош рассоми;

Султонов Абдуреим — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг бош дирижери;

«ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ»

Абдуреимов Қуватбой — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг директори, артист;

Адинова Рима — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг артисти;

Матчанов Байрам — Бердақ номидаги Қорақалпоғистон давлат филармониясининг солисти;

Муродов Байрам — Бердақ номидаги Қорақалпоғистон Давлат филармониясининг директори, солисти;

Сапаров Холмурод — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг артисти;

Умутқулов Урозбой — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг артисти.

«ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ»

Исмаилов Бабаш — ёзувчи, Ўзбекистон Компартияси Қорақалпоғистон область комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири;

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1969 йил 7 март.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ АРБОБЛАРИНИНГ БИР ГРУППАСИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Тошкент шаҳрида ва республиканинг областларида Қорақалпоғистон адабиёти ва санъати ҳафталигини ўтказишда актив қатнашганликлари учун қуйидагилар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин:

Абдреимов Кийик — Нукус музика хор билим юртининг директори;

Оймирзаев Жўлмирза — шоир, драматург;

Асқаров Кўшқинбой — Бердақ номидаги Қорақалпоғистон Давлат филармонияси халқ асбоблари оркестрининг бош дирижёри;

Аманнёзов Ғанибой — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг вокал бўйича педагоги;

Аҳмедов Тилевбек — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг артисти;

Бабанов Жаксимурат — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг артисти;

Бекбавлиев Ибодулла — «Правда» газетасининг 50 йиллиги номидаги Нукус полиграфия комбинатининг директори;

Бердимуротов Қувондир — рассом;

Добилов Аббос — шоир;

Давлаткелдиева Софья Юсуповна — Т. Г. Шевченко номидаги Қорақалпоғистон педагогика институти хор капелласининг бадиий раҳбари;

Қайратдинов Қияс — Қорақалпоғистон АССР халқ жирови;

Қалимбетов Мурзек — Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети радиоэшиттириш ва телевидение комитетининг раиси;

Қайибназарова Турсингул — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг артисти;

Қайипбергенов Тулебберган — ёзувчи;

Қайибназаров Бойниёз — шоир;

Қурбонбоев Исмоил — «Амударё» журналининг бош редактори;

Ким Неля Николаевна — Бердақ номидаги Қорақалпоғистон давлат филармониясининг солисти;

Кузнецова Галина Александровна — Бердақ номидаги Қорақалпоғистон давлат филармонияси ашула ва рақс ансамблининг балет солисти;

Мамутов Йўлдош — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг бош режиссёри;

Маҳаматдинова Сония Каримовна — Нукусдаги биринчи маданият уйи «Қирқ қиз» ансамблининг бадиий раҳбари;

Митина Зинаида Ивановна — Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ишлар бошқармаси маданият бўлимининг мудири;

Нурумбетов Содиқ — шоир;

Петросова Елизавета Артемовна — Бердақ номидаги Қорақалпоғистон давлат филармонияси ашула ва рақс ансамблининг бадиий раҳбари;

Ранов Дўсберген — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг артисти;

Раҳмонов Мухтор — Бердақ номидаги Қорақалпоғистон давлат филармонияси ашула ва рақс ансамбли оркестрининг солисти;

Турдиқулов Худойберген — Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети радиоэшиттириш ва телевидение комитети бадиий ансамблининг раҳбари;

Савицкий Игорь Витальевич — рассом, Қорақалпоғистон давлат санъат музейининг директори;

Сеитов Реимбой — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг артисти;

Сейтниязов Матеи — шоир;

Султонов Караматдин — ёзувчи;

Ҳалимов Алимжон — Ўзбекистон Композиторлар союзи Қорақалпоғистон бўлимининг раиси;

Хўжаниёзов Санар — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театри адабий қисмининг мудири;

Худойбергенов Отагул — «Қорақалпоғистон» нашриётининг директори;

Худойбергенов Каримбой — Қорақалпоғистон АССР Маданият министри;

Чураев Едгор — Бердақ номидаги Қорақалпоғистон давлат филармонияси ашула ва рақс ансамбли оркестрининг солисти;

Шомуротова Опимхон — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг артисти;

Шомуротов Жапоқ — композитор;

Шарипов Йўлдош — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг артисти;

Шарипов Бозорбой — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театри грим цехининг мудири;

Шерозиева Гулхан — К. С. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрининг артисти;

Юсупов Иброҳим — Қорақалпоғистон Ёзувчилар Союзининг раиси;

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1969 йил 7 март.
Тошкент шаҳри.

Хўжамурод ТУРУМБЕТОВ

ТЎРТЛИКЛАР

Ўзингдан ҳам бурун
бошқанинг ғамин
Кўпроқ ўйлагин сен, ҳамиша
ўйла.
Инсонлигинг сенинг бўлса агар
чин,
«Дўст» дея сийлама, одам деб
сийла.

* * *

Бировларга керак фақат
дунё-мол,
Бировларга керак обрў ва
шуҳрат.
Уларга ўхшасам халқим, ўтга
сол,
Менга на мол керак, на қуруқ
шуҳрат!

* * *

Мард бўлса муҳаббат ўтида
ёниб,
Умрбод ёрига қучоқ очади.
Агар номард бўлса ваъдадан
тониб,
Вафосизлик қилиб ташлаб
қочади.

* * *

«Дўстман» деб сўз билан
айтма,
Исботла дўстлигинг амалда.
Сўз берсанг, сўзингдан қайтма.
Бирга бўл энг мушкул
маҳалда.

* * *

Ёмонлар барака топмайди
албат,
Ҳамда ўлмай туриб баҳосин
олар.
Яхши-чи, яхшилар ўлмайди
абад,
«Яхши одам» деган мангу ном
қолар.

Суратда: Ўзбекистон ССР халқ артисти ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти, Қорақалпоғистон радио ва телевидениеси нинг солисткаси Сулувхон Мамбетова. У ижро этаётган қорақалпоқ халқ ашулалари тингловчилар қалбига завқ ва шавқ бағишламоқда.

Р. Саидов фотолари.

ПЕКИН МАЪМУРЛАРИНИНГ ИҒВОГАРЛИК ХУРУЖИ

2 март куни Хитой маъмурлари Уссури дарёсидаги Даманский ороли ёнида қуролли иғвогарлик қилганликлари матбуотимизда илгари хабар қилинган эди. Бу иғвогарлик СССРнинг давлат чегарасини қўриқлаб турган совет чегарачиларига илгаридан планлаштириб қўйиб қилинган ҳужум эканлигини ишончли фактлар кўрсатиб турибди. Воқеаларнинг бориши шундан далолат берадики, Пекин маъмурлари бу қуролли иғвогарликни Совет — Хитой муносабатларини тағин ҳам кескинлаштириш, Хитойда антисоветизмнинг лойқа тўлқинини яна авж олдириш, Мао Цзэ-дун ва унинг группасининг авантюристик улуғ давлатчилик муддаоларига қўл келадиган шовинистик кайфиятни кучайтириш мақсадида қасддан амалга оширдилар.

Ана шу ҳужумдан аввал Хитой ҳарбий хизматчилари Совет давлат чегарасини, жумладан Даманский ороли районида ҳам бир неча марта бузган эдилар.

2 март, эрталаб соат 11 да (Москва вақти билан соат 4 да) совет кузатув постлари Хитой соҳилидан Даманский ороли районига Хитой ҳарбий хизматчиларининг қуролли отряди келаётганлигини заставага хабар қилдилар. Бир группа совет чегарачилари уларга қараб йўл олди. Илгари қилинганидек, бу сафар ҳам Хитой чегараоузарларига норозилик билдириш ва уларнинг совет территориясидан чиқиб кетишини талаб этиш мақсадида офицер бошчилигидаги саккиз чегарачи олдинга чиқди. Чегарачилар уларга яқинлашганларида чегарабузарлар ҳеч қандан огоҳлантирмай рупарадан хиёнаткорона ўт очдилар. Айни вақтда совет чегарачилари группасининг қолган составини пистирмадан ўққа тутилди. Хитой соҳилидан ҳам чегарачиларга қараб ўт очилди. Хитой соҳилида танкка қарши тўплар батареяси, миномётлар, танкка қарши гранатомётлар ва катта калибрли пулеметлар олдиндан келтириб қўйилган эди.

Совет чегарачилари жанговар ҳолатда жойлашиб, заставадан келган резерв билан биргаликда қуққисдан қилинган ҳужумни қайтардилар, сўнгра эса қатъият билан ҳаракат қилиб, Хитой чегарабузарларини совет территориясидан ҳайдаб чиқардилар.

Совет чегарачилари ҳарбий бурчни шараф билан адо этдилар. Улар ўз жонларини аямай жанг қилиб, юксак мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатдилар. Ватанимиз чегараларини ҳимоя қилиб қолдилар.

Босқинчиларнинг узган ўқ овозлари ўчар-ўчмас жирканч жиноятни қувватламоқ учун Пекиннинг бутун пропаганда машинаси ишга солинди. Матбуот, радио, армия инструкторлари Совет Иттифоқига нисбатан энг разил бўҳтон ва туҳмат ишлатиб, Хитой аҳолисини лақиллатишга киришди. Хитой отрядига «ҳужум қилинди» ва бу отряд «ўзини-ўзи ҳимоя қилиш» чораларини кўрди, деган ёлғон хабар Пекинда олдиндан тайёрлаб қўйилган эди. Жаҳон аҳли Мао Цзэ-дун ва унинг группаси қилган бундай иғвогарлик ҳаракатларининг, шунингдек бу ҳаракатларни пропаганда ёрдамида қандай қилиб ниқоблаганлигининг бир неча бор гувоҳи бўлган.

Лекин фактларни инкор қилиб бўлмайди. Қароқчиларча қилинган босқинчилик изларини йўқотиб бўлмайди. Босқинчилар ҳарбий анжомларини, телефон алоқасини ва ҳатто Хитой иғвогарлари ана шу авантюра қатнашчиларини «руҳлантириш» учун уларга берган спиртли ичимликларнинг шишаларини ҳам ташлаб қочдилар. Пекин пропагандаси совет территориясига, жумладан Даманский оролига даъволар қилиш йўли билан Совет — Хитой чегарасидаги қуролли иғвогарликни оқлашга уриниб, ўзини-ўзи фош қилиб қўймоқда. Ҳолбуки, бу ҳужум Совет ерини қўриқлаб турган совет чегарачиларига қарши қилинди.

Мао Цзэ-дун группасининг одамлар ёстиғини қуритган жинояткорона ҳаракати узоқни кўзловчи мақсад билан қилинган.

Маочилар Хитойда Советларга қарши васвасани авж олдириб, шовинистик жазавани кучайтириб, шу тариқа ўзларининг мамлакат ичкарисидаги мавқеини мустаҳкамлаб олиш, Мао Цзэ-дуннинг КПСС ва Совет Иттифоқи билан, бошқа коммунистик ва ишчи партиялар, социалистик мамлакатлар билан муносабатларни янада мушкуллаштиришга қаратилган улуғ давлатчилик авантюристик йўлини мустаҳкамлаш имконини берувчи вазиятни вужудга келтиришга уринмоқдалар.

Мао Цзэ-дун группасининг Советларга қарши гиж-гижлашдан фойдаланиб, халқаро коммунистик ҳаракатда кўпорувчи бузғунчилик фаолиятини ўтказишдан иборат мўлжали ҳам равшан кўриниб турибди. Маочилар коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро кенгаши чақирилишини қийинлаштириш, қардош партияларда Совет Иттифоқи билан КПССга ишончсизлик туғдиришга уриниш учун ҳамма воситаларни ишга солишга очиқдан-очиқ ҳаракат қилмоқдалар. КПССнинг фаолиятини, Совет Иттифоқининг сиёсатини Мао группаси ўзининг халқаро майдондаги авантюристик, гегемончилик муддаоларини амалга ошириш йўлидаги асосий тўсиқ деб билганлиги учун ҳам, Советларга қарши йўлни зўр бериб ўтказмоқда.

Маочиларнинг янги хатарли иғвогарликларида уларнинг империалистик давлатлар билан, аввало, АҚШ ва ГФР билан принципсизларча сиёсий хушомадгўйликни активлаштириш борасидаги интилиши ҳам кўриниб турибди. Совет — Хитой чегарасида уюштирилган қароқчиларча қуролли босқинни маочилар Боннинг Ғарбий Берлинда президент сайлови ўтказиш ниятида қилган иғвогарлик ҳаракати билан бир вақтда қилганликлари эътиборни ўзига тортади.

АҚШнинг Вьетнамдаги агрессияси давом этаётган, мард Вьетнам халқи озодлик ва мустақиллик ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган бир пайтда Мао Цзэ-дун билан унинг гумашталари Совет Иттифоқига қарши разилона хуруж қилдилар. Вьетнам халқининг бу курашида Совет Иттифоқи билан бошқа социалистик мамлакатлар унга доимо катта ёрдам ва мадад бериб келмоқдалар. Модомики, Пекиннинг ҳозирги ҳукмронлари социалистик мамлакатга қарши хиёнаткорона иғвогарлик қилишга жазм этган эканлар, улар империализмга қарши курашаётган социализм кучларига хиенат қилиш ва сиёсий пасткашлик йўлида нақадар тубанлашиб кетганликлари яққол кўриниб турибди!

Маочилар ХХР ташқи ва ички сиёсий йўлини батамом ўзгартириш, уни социалистик мамлакатларга душман кучга батамом айлантириш борасида зўр бериб ҳаракат қилмоқдалар. Даманский ороли районидаги иғвогарлик маочиларнинг ана шу сиёсатидаги ҳалқалардан биридир.

Бугина эмас, кейинги йилларда содир бўлган воқеалар шуни кўрсатдики, Мао ва унинг группасининг шовинистик гегемончилиги Пекиннинг бошқа қўшни давлатларга, бутун Осиёга нисбатан ўтказаётган сиёсатига ҳам негиз қилиб олинмоқда. Маочилар ўзларининг экспансиячилик муддаоларини ҳамма жойда намойиш қилиб кўрсатмоқдалар, халқлар ва давлатлар ўртасига заҳарли адоват уруғларини сочишга интилмоқдалар.

Маочи иғвогарларнинг қора ишларига империалистик реакция кучларигина қувонаётганлигининг сабаби ана шу.

Мао Цзэ-дун группасининг ташқи сиёсатидаги авантюралари унинг Хитойда ҳарбий-бюрократик режим ўрнатишга қаратилган ички сиёсати билан бевосита боғлангандир. Зотан, Хитойда маданий революция деб аталмиш тадбир айни шу мақсадда амалга оширилаётганлиги ҳаммага маълум. Бу тадбир Хитой коммунистларидан, Хитойда социализм ишини, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан қардошларча дўстлик ишини қадрловчи ҳамма кишилардан террорчилик билан ўч олишдан бошқа бир нарса эмас.

Мао группаси Хитой халқининг ва аввало, ХКП VIII съезди қарорларига, пролетар интернационализми принципларига содиқ бўлиб қолган барча коммунистларнинг қаршилигига дуч келмоқда. Маочилар мамлакат бошига солган ҳамма кулфатлар учун, Хитой Коммунистик партиясини тор-мор қилганлиги учун, оммавий қонли террор ва таҳқирлар учун, Хитойдаги социализмнинг туб асослари қўпориб ташланганлиги учун Хитой халқи улардан жавоб талаб қилишини билиб, ваҳимага тушмоқдалар.

Машъум «маданий революция» давомида Мао группаси социализм, марксизм-ленинизм ғояларини халқ онгидан ситиб чиқаришга муваффақ бўла олмаганлигини унинг ўзи ҳам яшира олмаётир. Бу группа Хитой меҳнаткашлари дилидан Совет халқига ва унинг Коммунистик партиясига нисбатан қардошлик туйғуларини ситиб чиқаришга ҳам муваффақ бўла олмади. Чунки, Совет халқи ва унинг Коммунистик партияси революцион курашда ҳам, социализм қурилишида ҳам Хитой халқига кудратли мадад ва ҳар томонлама ёрдам бериб келдилар.

«Маданий революция» Хитойни жиддий иқтисодий ларзаларга ҳам дучор қилганлиги маълумдир. Маонинг «катта сакраш» ва «халқ коммуналари»ни тузиш сиёсатида ифодаланган ўзбошимчалиги путури кетказиб қўйилган Хитой экономикасининг оғир аҳволини «маданий революция» тағин ҳам мушкуллаштирди. Мамлакатнинг саноат ишлаб чиқариши пасайиб кетди, транспорт издан чиқди. Қишлоқ хўжалиги оғир аҳволга тушиб қолди. Хитой халқи кўп йиллардан бери очночор кун кечирмоқда. Фан, маданият ва халқ оммаси маорифи «Мао ғоялари»ни бемаънилларча пропаганда қилиш билан алмаштирилмоқда.

Бундай шароитда маочилар омманинг ишончига умид боғлай олмайдилар. Мао ва унинг группаси халқни ўз измида сақлаб туриш, уни ўзининг улуғ давлатчилик-гегемончилик муддаоларига итоатгўйлик билан хизмат қилишга мажбур этиш учун мамлакатда реакцион режимларга хос милитаристик тартиблар ўрнатилмоқда, одамларнинг онги миллатчилик ва шовинизм оғуси билан заҳарланмоқда. Конституцион ҳокимият халқ органлари ҳайдаб юборилиб, уларнинг ўрнига «революцион комитетлар» тузилди, бу комитетларда Мао группасининг ҳарбий гумашталари ҳукмронлик қилмоқда. Ҳарбий идора ва контроль усули бошқарув соҳасигагина эмас, ишлаб чиқаришга, маданият ва идеологияга ҳам жорий қилинган.

Хитойдаги бутун ҳаётни милитарлаштириш билан бирга Хитойга Совет Иттифоқининг ҳужум қилиш хавфи бор, деган туҳматдан иборат баҳона билан олиб борилаётган ҳарбий васваса авж олдирилмоқда. Бундай васваса Мао ва унинг группасининг ҳақиқий мақсадларини Хитой халқидан яшириш, маочилар қилаётган бедодликлардан халқнинг эътиборини четга тортиш, ХКП номи билан ҳарбий-бюрократик режим қуроли бўлган янги ташкилотни тугал тузиб бўлиш, халқни «улуғ дарга ғоялари» амалга оширилишининг оғир оқибатларини танқид қилишдан чалғитиш ниятида зўр бериб кучайтирилаётганлигини тушуниб олиш қийин эмас. Даманский ороли яқинидаги қабиҳ иғвогарлик худди шу мақсадда қилинди, мазкур иғвогарликдан кейин Советларга қарши қутириб қилинаётган кампания тағин ҳам авж олдириб юборилди.

2 мартдан бошлаб Пекиндаги совет элчихонаси яна уюштирилган қамал ичида қолди. Бу қамални маочиларнинг махсус тайёрланган отрядлари амалга оширмоқда. Шу билан бирга Мао группаси Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши курашга ошкора равишда даъват этмоқда, СССРга бемаъни территориал даъволар қилмоқда.

ХКПнинг IX съезди, деб аталган йиғинга Мао ва унинг группаси ана шундай вазиятда тайёргарлик кўрмоқда. Бу съезд уларга ўзлари «янги тартиб» деб атаётган ҳарбий-бюрократик режимни «қонунлаштириб» олмоқ учун, тинчлик ва социализм ишига душман бўлган улуғ давлатчилик — шовинистик сиёсатни «мустаҳкамлаб олиш» учун керак бўлиб қолди.

Маочи иғвогарларнинг жиноий ҳаракатларидан ҳақли равишда дарғазаб бўлган совет кишилари шу кунларда уларнинг Совет — Хитой чегарасидаги сурбетларча хуружига қарши, маочиларнинг совет халқига, социализм ишига ғанимликдан иборат бўлган душманчилик ва туҳматчилик кампаниясини авж олдираётганига қарши ўзларининг кескин норозиликларини билдирмоқдалар. Совет кишилари: улуғ социалистик Ватанимизнинг чегаралари муқаддас ва даҳлсиздир, деб айтмоқдалар. Улар Пекин ҳукмдорларининг қабиҳ иғвогарликларидан зарур хулосалар чиқариб олиб, революцион ҳушёрликни оширадилар, тинчлик ва социализм таянчи бўлган Ватанимизнинг қудратини ҳар томонлама мустаҳкамлайдилар.

Ўз-ўзидан равшанки, бизнинг халқимиз Мао группаси билан Хитой халқи ўртасига тенглик аломати қўйган эмас ва қўймайди. Хитой халқи, Хитой коммунистик партияси ўз тарихининг фожиали даврини бошдан кечираётганлигини совет кишилари тушуниб турибдилар. Пролетар интернационализми принципларига содиқ бўлган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Совет ҳукумати Хитой халқига нисбатан дўстлик ҳис-туйғуларига амал қилиб, ХХР билан давлат муносабатларини нормаллаштириш учун доимо ҳаракат қилиб келмоқда.

Шу билан бирга, совет территориясига сурбетларча қуролли бостириб кирилганлиги муносабати билан Совет ҳукуматининг ХХР ҳукуматига юборган норозилик нотасида айтилганидек, биз Хитой маъмурларининг иғвогарлик ҳаракатларига зарба бераверамиз ва уни қатъият билан бартараф қила берамиз.

Бутун совет халқининг азми қарори ана шундай.

(**«ПРАВДА»** газетасининг 8 март сонидаги редакцион мақоласи).

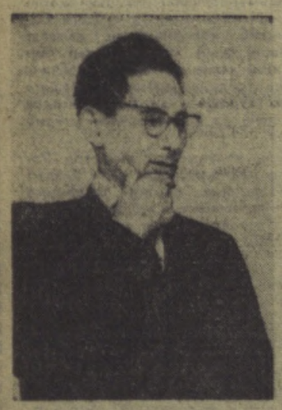

ДЎСТЛИК КУЙЧИСИ

Ўзбекистон ССР халқ шоири Тиловберган Жумамуротов 1915 йили Мўйноқ районидаги Оқдарё овулида дунёга келди. У қорақалпоқ халқининг улкан куйчилари Ажиниёз, Бердақ, Аяббергон ҳамда Сайфулғабит Мажидовлар туғилиб ўсган овулда камол топди.

У ёшлигиданоқ адабиётга қизиқди. Қорақалпоқ классиклари асарларини қизиқиш билан ўқиб ўрганди, рус классиклари асарларини қунт билан мутолаа қилди.

У китобхонларга кўпгина асарлар тақдим этган адибдир. Шоирнинг «Юрак муҳаббати», «Меҳрибонлар», «Замондошларим», «Даврон юлдузлари» сингари қатор китоблари поэзия шинавандаларини хушнуд этди. 1967 йили Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиуми фармони билан шоирга Қорақалпоғистон АССР Халқ шоири деган фахрли унвон берилди.

Т. Жумамуродов проза ва драматургия соҳасида ҳам самарали қалам тебратмоқда. Унинг «Ялқовнинг ҳийласи», «Қизлар ҳазили» сингари комедиялари томошабинлар томонидан қизғин кутиб олинди. Ҳикоя ва очерклар тўпламлари ҳам қўлма-қўл.

Қуйида шоирнинг «Пахта» сарлавҳали шеъри қисқартирилган тарзда берилаётир.

ПАХТА

(ЎЗБЕКИСТОН ПАХТАКОРЛАРИГА)

Пахта — юртимизнинг бойлик,
бисоти,
Пахта меҳнатимиз мағизи, тоти,
Пахта бу — тинчликнинг яна
бир оти,
Пахтамизнинг номи шундай
мўътабар.

Пахта зарур эрур ҳаётбахш
сувдай,
Гўзалдир у кўлда сузган
оққувдай,
Инсонга керак у ҳаводай,
нурдай,
Унинг ҳар чигити дурга
баробар.

Қушлар аянчлидир бепат,
беқанот,
Доим либос билан кўркам
одамзод.
Пахта — зебу зийнат, пахта —
бу ҳаёт,
Ҳаёт пахта билан маъносин
топар.

Жанг йиллари пахта порох, ўқ
бўлди,
Ёв кўксига ботди, ғаним йўқ
бўлди,
Пахтакордан жангчи кўнгли
тўқ бўлди,
Пахтамиз қудратдир, пахтамиз
зафар!

Пахта ўзбек элин бахти, иқболи
Олтинга бергусиз ҳар бир
мисқоли,
У бизга ризқу рўз, у бизнинг
толе.
Пахта даламизда унгучи жавҳар.

Тўрт миллион тонна уйиб
хирмонга,
Донг таратди ўзбек эли
жаҳонга.
Нигоҳи тикилмиш янги довонга,
Бу кузда ҳам уяр яна тоғ-тоғ
зар!

Меҳнат билан ўтар бу юрт қиш-
ёзи,
Далаларда доим қўшиқ
парвози,
Қорақалпоқ пахтазорнинг
шаввози,
Лек, ўзига ўзбекни устоз санар.

Пахта — номус, пахта —
бизнинг ошу-нон,
Пахта — бизнинг баракали
дастурхон,
Битта сафда қадам ташлаб
ёнма,-ён,
Қорақалпоқ зафарлар сари
борар.

РЕСПУБЛИКАДА УМУМИЙ ЎРТА ТАЪЛИМГА ЎТИШ МУНОСАБАТИ БИЛАН ХАЛҚ МАОРИФИНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

юксак талабчанлик қилмаётганликлари. Республикада ўқувчиларга таълим бериш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги, халқ маорифини ривожлантиришдаги мавжуд жиддий камчиликларга кўп жиҳатдан сабаб бўлмоқда.

Маориф министрлиги билан республика Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ва Республика Фанлар академияси ҳамда ижодий союзлар ўртасида мустаҳкам алоқанинг йўқлиги мактаблардаги таълим-тарбия ишига салбий таъсир қилмоқда.

Ўқитувчиларнинг малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш ишларининг, республикада педагогика фанлари соҳасидаги илмий тадқиқот ишларининг аҳволи ўқитувчиларни ва халқ маорифининг бошқа ходимларини таълим ва тарбиянинг замонавий методлари билан қуроллантириш эҳтиёжларига мувофиқ даражада эмас.

Айрим область, шаҳар ва район партия комитетлари ўқитувчи кадрларни ғоявий-сиёсий тарбиялаш масалалари билан дуруст шуғулланмаётирлар, уларнинг партия ва халқ олдида ўз шарафли бурчларини бажариш учун бўлган масъулиятини оширмаётирлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия XXIII съезди қарорларига, КПСС Марказий Комитети билан Министрлар Советининг «Ўрта умумий таълим мактаблари ишини янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ равишда республикада халқ маорифи ишига раҳбарликни қатъиян яхшилашни, саккиз йиллик мажбурий таълимни тугаллаб умумий ўрта таълимга муваффақиятли равишда ўтилишини таъминлашни область, шаҳар ва район партия комитетларидан, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советидан, маҳаллий Советлардан, Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетидан, Ўзбекистон касаба союзлари советидан талаб қилдилар.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигига, Қорақалпоғистон АССР Маориф министрлигига, область, шаҳар ва район халқ маорифи бўлимларига, мактабларнинг раҳбарлари ва партия ташкилотларига мактаблар ва халқ маорифи органлари ишида мавжуд бўлган ва ушбу қарорда кўрсатиб ўтилган камчиликларни тугатиш, жумладан, янги программаларга мувофиқ машғулотларни рус мактабларининг биринчи синфларида 1969—1970 ўқув йилидан ҳамда ўзбек, қозоқ, тожик, қорақалпоқ тилларида ва бошқа тилларда ўқитиладиган мактабларда 1970—1971 ўқув йилидан нормал равишда бошлаб юбориш учун ҳамма шарт-шароитни вужудга келтириш таклиф қилинди.

Маориф министрлигига республика Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги билан биргаликда 1969—1975 йиллар мобайнида барча ўқитувчиларнинг ва бошқа маориф ходимларининг малакасини янги мактаб программалари талабларига мувофиқ равишда ошириш ва қайта тайёрлаш таклиф этилди.

Ўқувчиларнинг марксча-ленинча дунёқарашини шакллантиришда катта аҳамиятга эга бўлган гуманитар цикл предметларини (жамиятшунослик, тарих, она тили ва адабиёт, чет тиллар, география) ўқитиш сифатини оширишга алоҳида эътибор бериш талаб қилинди. Ўқитувчиларнинг куч-ғайратлари дарсларнинг таъсирчанлигини оширишга, ижтимоий тараққиётнинг асосий қонуниятларини ўқувчиларга яхшилаб тушунтириб беришга, уларнинг ички ва халқаро турмуш ҳодисаларини мустақил тушуниш қобилиятини кучайтиришга қаратилиши лозим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети ўзаро тажриба алмашишга ҳамда ҳар бир миллат ва элатни СССРдаги барча халқларнинг ва жаҳон маданиятининг муваффақиятлари билан ошна қилишга кўмаклашувчи рус тилини ўқитишни янада яхшилаш зарурлигини кўрсатиб ўтдилар.

Ўзбекистон ССР Маориф, Олий ва ўрта махсус таълим министрликларига, РСФСР ва Украина педагогика институтларининг рус тили ва адабиёти факультетларига абитуриентлар танлаш ишини яхшилаш, уларнинг ўқишини дуруст контроль қилиб туриш, уларга зарур ёрдам бериш таклиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Давлат матбуот комитетига ўзбек мактабларидаги рус тили ўқитувчиларига ёрдам тариқасида методика адабиёти, кўргазмали қўлланмалар ва луғатлар нашр этишни кўпайтириш топширилди.

1969—1975 йиллар мобайнида республика мактабларида қўшимча 21 мингтадан ортиқ ҳар хил ўқув кабинетлари очилиши лозим.

Министрликлар ва идораларга, корхоналар, қурилишлар, колхозлар, совхозлар ва муассасаларнинг раҳбарларига ҳамда уларнинг бошланғич партия ташкилотларига политехника ва меҳнат таълимини янада такомиллаштириш ҳамда ўқувчиларга касб танлашда ёрдам бериш ишида халқ маорифи органларига ва бевосита мактабларга амалий ёрдам кўрсатиш таклиф этилди.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитетига манфаатдор министрликлар, идоралар, корхоналар, қурилишлар, колхоз ва совхозлар иштирокида ишлаб чиқариш таълими жорий қилинган ўрта мактабларда бу таълимни яхши йўлга қўйиш ва колхоз ҳамда совхозларда ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш бригадаларини яхши йўлга қўйиш чораларини кўриш, шунингдек 1969—1970 ўқув йилидан бошлаб халқ хўжалиги учун ўқувчилар орасидан малакали кадрлар тайёрлашнинг ана шу формасини кенгайтириш планини белгилаш ва амалга ошириш ҳамда бунинг учун барча зарур шарт-шароитларни вужудга келтириш топширилди.

Республика Маориф министрлигининг 1969—1971 йилларда 120 мактабда автомобиль ҳайдовчилар тайёрланажаги тўғрисидаги ахбороти маълумотга олинди.

Республика Маориф министрлигига, Ўзбекистон ССР Госплани, Қишлоқ хўжалик министрлиги ва «Узсельхозтехника» бирлашмаси билан биргаликда 1969—1970 ўқув йилидан бошлаб қишлоқлардаги ўрта мактабларнинг бир қисмида тракторчилар ва пахта териш машиналарининг ҳайдовчиларини тайёрлаш тўғрисидаги масалани ҳал этиш топширилди.

1969—1975 йиллар мобайнида республикадаги таълим устахоналари бўлмаган ўрта ва саккиз йиллик мактабларда ана шундай устахоналар ташкил этиш мўлжалланди. Ўқувчиларнинг касб-ҳунар танлаш форма ва методларини ўрганиш учун олимлар ва халқ хўжалиги мутахассисларидан иборат комплекс илмий тадқиқот группасини тузишга қарор берилди.

Область, шаҳар, район партия комитетларига, мактаблар, корхоналар, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига, республика Маориф министрлигига мактаб ўқувчиларини коммунистик руҳда тарбиялаш ишини бутун чоралар билан кучайтириш ва бунинг учун идеологик таъсир кўрсатишнинг турли формаларидан ҳамда методларидан кенг фойдаланиш таклиф этилди. Корхоналарда, колхоз ва совхозларда ҳамда уларнинг клубларида, мактабдан ташқарида болалар муассасаларида, уй-жой кварталларида, маҳаллаларда ва уйларда ўсмирлар билан ишлаш учун зарур шарт-шароитни, вужудга келтириш, илғор ишчи ва хизматчиларни, ўқитувчиларни, комсомолларни, меҳнат ветеранларини ва пенсионерларни жамоатчи мураббий сифатида бу ишга кенг жалб этиш керак. Ўсмирлар тўғрисида ғамхўрлик қилиш ва уларнинг дам олишини уюштириш чинакам жамоатчилик иши бўлиб қолмоғи керак.

Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети, область, шаҳар ва район комсомол комитетлари мактаб комсомол ва пионер ташкилотларининг ишига раҳбарликни кучайтиришлари, ўқувчиларни тарбиялашда, мактабларда ҳам, мактабдан ташқаридаги муассасаларда ҳам, шунингдек болалар истиқомат қиладиган жойларда ҳам оммавий спорт ишини ва бадиий ҳаваскорликни уюштириш ҳамда ривожлантиришда уларнинг ролини оширишлари лозим.

Ўзбекистон касаба союзлари совети ва унинг жойлардаги органларига касаба союз ташкилотларининг оилада ва мактабда ёш авлодни тарбиялаш соҳасидаги ишини яхши йўлга қўйиш, болаларнинг хулқ атвори учун ота-оналарнинг жавобгарлигини ошириш чораларини кўриш, болалар ўртасида иш олиб бориш учун касаба союз маданий-оқартув муассасаларининг имкониятларидан кенг фойдаланиш таклиф этилди.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигига республикадаги ижодий союзлар ва ташкилотлар билан биргаликда ўқувчиларни эстетик руҳда тарбиялашни кучайтириш ва ижодий зиёлиларнинг мактабларга оталик қилиш йўли билан ёрдамини кучайтиришга қаратилган бир қанча тадбирларни амалга ошириш топширилди. Барча маданият ва санъат арбоблари — ёзувчилар, композиторлар, рассомлар, кино ва театр ходимлари болаларни эстетик руҳда тарбиялашда шахсан иштирок қилишлари, ана шу муҳим ишни амалга оширишда мактабларда ва мактабдан ташқаридаги муассасаларга оталик қилиш йўли билан ёрдам бериб туришлари керак. 1975 йилга бориб республикадаги музыка мактабларида ўқувчилар сони қарийб икки баравар кўпаяди ва 50 минг кишидан ортиб кетади. Республика Маориф министрлигига Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети билан биргаликда болаларнинг жисмоний тайёргарлиги сифатини янада оширишни таъминлаш таклиф қилинди. 1975 йилгача болалар учун олтмиш стадион, бир мингдан ортиқ спорт зали, сув ҳавзалари ва спорт тирлари, кўпгина мактаб футбол майдонлари барпо этилиши керак. Яқин беш йил ичида болалар учун 24 та янги спорт мактаби очилади.

1975 йилгача республиканинг кўпгина ўрта ва саккиз йиллик мактабларида қўшимча равишда фельдшерлик-медицина кабинетлари ва тиш даволаш кабинетлари очилиши керак.

1970—1975 йиллар мобайнида Ўзбекистонда қўшимча равишда пионерларнинг саккизта саройи ва уйлари, ёш техниклар, табиатшунослар ва туристларнинг ўн бир комплекс станцияси, шунингдек ана шундай учта Марказий станция барпо қилинади.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига ва Тошкент шаҳар ижроия комитетига фойдаланиш учун топшириладиган янги йирик уй-жойларнинг биринчи қаватларида болалар учун ихтисослаштирилган кино заллар қуришни кўзда тутиш таклиф этилди. Тошкентнинг ҳар бир районида ва республиканинг ҳар бир шаҳрида биттадан кино зал бўлсин, шунингдек, шаҳарларнинг микрорайонида, район марказлари ва ишчи посёлкаларида қуриладиган янги уйларнинг ҳар бирида биттадан болалар хонаси бўлсин. Госстройга, республика қурилиш ва қишлоқ қурилиши министрликларига, «Главташкентстрой»га, «Узколхозстрой»га уй-жой кварталлари ва посёлкалар лойиҳасини тузиш ва уларни қуриш вақтида болалар учун кинозаллари, болалар хоналари, спорт майдончалари ва сув ҳавзаларини қуришни кўзда тутиш, қишлоқ мактаблари лойиҳаларини тузган вақтда эса мактаб қошидаги интернатлар учун, куни узайтирилган группалар учун бинолар ва ўқитувчилар учун квартиралар қуришни кўзда тутиш топширилди.

Ўқитувчи кадрлар тайёрлаш, уларни тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш соҳасидаги ишни тубдан яхшилаш, ўқувчиларга таълим бериш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялаш учун ўқитувчиларнинг жавобгарлигини ошириш — область, шаҳар ва район партия комитетларининг, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг, маҳаллий Советлар ижроия комитетларининг, республика Маориф министрлиги ва халқ маорифи органларининг, касаба союз ва комсомол органларининг бурчидир. Ўқитувчиларнинг ғоявий-сиёсий савиясини, профессионал билимларини оширишлари, ҳозирги замон фани ва илғор практика ютуқларини ўрганишлари ва қўллашларида, педагогика маҳоратларини такомиллаштиришларида уларга кун сайин ёрдам бериш зарур. Ўқитувчиларнинг маданий-маиший шароитини янада яхшилаш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқ керак. Ўқитувчиларнинг малакасини ошириш институтларининг моддий базасини мустаҳкамлаш мақсадида 1969—1970 йилларда улар учун маориф эҳтиёжларига ажратилган капитал маблағлар ҳисобига область марказларида, Нукусда ва Тошкентда биттадан бино қурилади.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари ҳамда мактаблардаги бошланғич партия ташкилотлари ўқитувчи кадрларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашга алоҳида эътибор беришлари, барча ўқитувчиларни сиёсий таълимнинг турли формаларига жалб этишлари, ўз касбига муносиб бўлмаган ёки ўз хулқи билан педагог деган фахрли номга доғ туширадиган кишилардан ўқитувчилар сафини қатъиян холи этиш керак.

Ўзбекистон ССР Маориф, Олий ва ўрта махсус таълим министрликларига, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига педагогика фанлари соҳасидаги назарий тадқиқотларни янада яхшилаш ва ривожлантиришни таъминлаш, илмий тадқиқотларнинг мавзуларини қайтадан кўриб чиқиш ва бу мавзуларни умумий таълим мактабларининг ҳозирги вазифаларига яқинлаштириш таклиф этилди. Ўзбекистон педагогика фанлари илмий тадқиқот институтига республикада педагогика фанлари соҳасида олиб бориладиган барча илмий тадқиқотларни мувофиқлаштириш вазифаси юкланди. Институт ҳузурида ана шундай илмий тадқиқот ишларини мувофиқлаштириб олиб борадиган бирлашган совет тузишга қарор қилинди.

Республика Фанлар академиясига, илмий тадқиқот муассасалари ва олий ўқув юртларининг раҳбарларига халқ маорифи органлари билан мактабларнинг ўқитувчилар коллективлари билан маҳкам алоқа боғлаш, ўқувчиларга таълим бериш ва тарбия сифатини оширишда ўқитувчиларнинг билимларини такомиллаштиришда доим ёрдам бериш, янги дарслик, янги ўқув қўлланмаларини яратиш, истеъдодли болаларни аниқлаш ва уларнинг қобилиятларини ривожлантириш учун систематик иш олиб бориш таклиф қилинди. Умумий таълим мактаблари кабинетлари ва лабораторияларининг моддий базасини мустаҳкамлашда актив қатнашиш олимлар олдида турган вазифалардир, деб билдир.

1975 йилга бориб республикада 7600 га яқин мактаб, яъни ҳозирги пайтдагидан кўра 700 та кўпроқ мактаб бўлади. Ўрта умумий таълим мактаблари сони айниқса кескин суръатда ортади. Ана шу вақтга бориб ўқувчилар сони 3 миллион 800 минг кишидан кўпроқ бўлади. Куни узайтирилган группалар ва мактаблар қарийб икки баравар ортади. Мактаб қошидаги интернатларга жалб этилган ўқувчилар сони 1975 йилга бориб бир ярим баравар кўпаяди. Ана шу контроль рақамларга мувофиқ биринчи ва тўққизинчи синфларга ўқувчилар қабул қилиш юзасидан топшириқлар белгиланди. 1975 йилга бориб тўққизинчи синфларда ўқувчилар сони ҳозирги даражасига нисбатан 69 процент, ўрта мактабларни тамомлаб чиқувчилар сони эса қарийб икки баравар ортади.

1975 йилга бориб кечки (сменали) қатнаб ўқиладиган ва сиртқи мактабларда ўқийдиган ёшлар сони 125 минг кишига ортиши керак.

1975 йилга бориб саккизинчи синфларни тамомлаб чиққан ўсмирларнинг ғоят кўпчилиги ўрта таълим олиш учун ўқишни давом эттира оладиган вазиятни вужудга келтириш кўзда тутилган. Шу билан бирга ана шу ўқувчиларнинг бир қисми техникумларга, ҳунар-техника билим юртларига ва қолганлари ихтисослаштирилган бошқа ўқув юртларига кирадилар.

Саккиз йиллик умумий таълим соҳасидаги ишлар тугалланиши ва умумий ўрта таълимга ўтилиши муносабати билан барча типдаги умумий таълим мактабларининг таълим-моддий базасини янада кенгайтириш ва мустаҳкамлаш юзасидан топшириқлар белгилаб чиқилди. Яқин олти йил ичида давлат капитал маблағлари ҳисобига қарийб ярим миллион ўринли мактаб бинолари қурилиши керак. Колхозлар, мактабларни оталикка олган ташкилотлар ва пул билан таъминлашнинг марказлаштирилмаган бошқа манбалари ҳисобига янги мактаблар қурилиши ва синф хоналари кенгайтирилиши натижасида яна салкам 775 минг ўқувчи учун ўрин кўпаяди.

Ҳар бир мактабда буфет ва ошхоналарни жиҳозлаш, ўқув юртларини телефонлаштириш ва радиолаштириш, уларни коммунал қулайликлар билан таъминлаш ҳақидаги топшириқлар белгилаб чиқилди.

Мактаб биноларини қуриш планига мувофиқ республика Госпланига, турли министрликлар ва идораларга конкрет топшириқлар берилди.

Енгил саноат ва савдо министрликларига, «Ўзбекбирлашув»га ҳамда республика Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетига ўқувчиларни ўқувчилар формаси, пионерлар формаси ва спорт формаси билан таъминлаш топширилди. Госпланга министрликлар ва идоралар билан биргаликда республикада мактаб спорт жиҳозлари ва ускуналарини ишлаб чиқариш ҳамда жойлардан олиб келишни уюштириш тўғрисидаги масалани қараб чиқиш таклиф этилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети умумий таълим мактабларининг саккизинчи синфларини тамомлаб чиқувчи ёшлар орасидан халқ хўжалиги учун зарур бўлган ўрта малакали мутахассислар тайёрлашни кенгайтириш мақсадида Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига, Тошкент шаҳар ижроия комитетига, Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига 1969—1970 ўқув йилидан бошлаб тажриба тариқасида типовой ўрта умум таълим мактаблари базасида биттадан мактаб-техникум ташкил этишни топширдилар.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига Молия министрлиги билан биргаликда шундай ўқув юртлари тўғрисидаги Низомни белгиланган тартибда ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш топширилди.

Мактаб-техникумларга қабул қилинадиган ва уларни тамомлаб чиқадиган кишилар миқдорини планлаштириш Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитети зиммасига юкланди. Улар бу ишни маориф, Олий ва ўрта махсус таълим министрликлари ҳамда республика Госплани билан келишиб бажаришлари керак.

Ўзбекистон ССР Госпланига 1969—1970 йилларда ўрта махсус ўқув юртларига ўқувчилар қабул қилиш юзасидан республика Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги учун белгиланган план доирасида ҳар бир мактаб-техникумга 60-90 кишини қабул қилишни ва бунда қишлоқ хўжалик механизаторлари, бинокор-техниклар, гидромелиораторлар, электриклар, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг усталари, халқ амалий санъати мутахассислари каби ихтисослар бўйича тайёрлашга кўпроқ эътибор бериш таклиф этилди.

Республика Молия министрлиги, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитети мактаб-техникумлар учун маҳаллий бюджетлардан қилинадиган ҳаражатларнинг йиллик сметаларида таълим жиҳозларини сотиб олишга пул ажратишни ва халқ хўжалиги мутахассисларини тайёрлаш билан боғлиқ бўлган бошқа ҳаражатларга пул ажратишни кўзда тутишлари лозим.

Янги ўқув планлари ва программаларига ўтилиши муносабати билан ва ташкилий таълим-методика ҳамда инструктив материаллар нашр этишни кескин суратда кенгайтириш зарурлигини эътиборга олиб, республика Министрлар Советининг Матбуот давлат комитетига Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг заказларига мувофиқ бу материалларни навбатдан ташқари нашр этишни таъминлаш таклиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Госплани Маориф министрлиги ва бошқа министрликлар ҳамда идоралар билан биргаликда мактаб жиҳозлари, кўргазмали ўқув қуроллари билан янги қурилган мактабларнинг ҳаммасини тўла таъминлаш, мавжуд мактаб шаҳобчаларини жиҳозлар, ўқув қуроллари билан тўлдириш учун корхоналарни ана шу буюмларни тайёрлашга қўшимча равишда ихтисослаштириш масаласини қараб чиқиши лозим. Мебель саноати пландан ташқари ишлаб чиқарган маҳсулотининг бир қисмини мактабларни, мактабгача ва мактабдан ташқари муассасаларни таъминлаш учун юборишга қарор қилинди.

Республика Маориф министрлигига ўз ишининг услуб ва методларини тубдан ўзгартириш, бу ишни ўқувчилар таълимини ва уларни коммунистик руҳда тарбиялашни янада яхшилаш вазифалари билан маҳкам боғлаб олиб бориш таклиф қилинди: министрлик мактабларда таълим-тарбия ишлари қандай аҳволда эканлигини, республикада халқ маорифини такомиллаштириш проблемаларини чуқур ва батафсил ўрганиши керак. У мактаб олдида турган вазифаларни ҳал этишда министрлик коллегиясининг ролини ошириши, таълим-тарбия ишларига доир масалаларни коллегия мажлисларида мунтазам суратда муҳокама қилиб туриши зарур. Меҳнат ва бошқаришни, перспектив планлаштиришни илмий асосда ташкил этиш министрлик аппарати ва халқ маорифи бўлимларининг фаолиятида амалга оширишга, партия ва ҳукуматнинг халқ маорифи масалалари юзасидан чиқарган қарорлари қандай бажарилаётганлиги устидан контролни уюштиришга алоҳида эътибор берилди. Министрлик аппаратидаги ҳар бир ходимнинг ўз хизмат бурчини бажариш учун шахсан жавобгарлигини ошириш керак.

Асосан ўрта мактаб директорлари, илмий мудирлари ва халқ маорифи бўлимлари ходимларининг малакасини ошириш учун ўқитувчилар малакасини ошириш ва уларни қайтадан тайёрлаш марказий институти базасида курслар очиш ва бу курсларда ўқиш муддатини узайтириш мўлжалланди.

Область, шаҳар ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига, Тошкент шаҳар ижроия комитетига ҳамда республика Маориф министрлигига ёшлар ўртасида ҳарбий-ватанпарварлик ишларини уюштиришни тубдан яхшилаш топширилди.

Саноат корхоналари, қурилишлар, совхозлар, колхозлар ва муассасаларнинг партия, касаба союз, комсомол ташкилотларига мактабларни оталикка олиш ишини кучайтириш таклиф қилинди. Мактаб, жамоатчилик ва оиланинг ўқувчиларга бир хилда тарбиявий таъсир кўрсатишини таъминлаш мақсадида мактаб билан ишлаб чиқариш коллективлари ўртасидаги ҳамдўстликни мустаҳкамлаш, оила ва мактабга ёрдам берувчи кенгашларнинг ишини бутун чоралар билан яхшилаш энг муҳим вазифадир. Пионер лагерлари шохобчаларини янада ривожлантириш ва болаларнинг ёз фаслида дам олишини яхши йўлга қўйиш чораларини кўриш лозим.

Мактаблардаги бошланғич партия ташкилотларига кун сайин эътибор бериш, уларнинг фаолиятини чуқур ўрганиш, мактаб партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини ва обрўсини ошириш, умумий таълим мактаблари ҳаётининг ҳамма соҳаларида уларнинг роли ва таъсирини кучайтириш — партия комитетларининг бурчидир.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетига, республика, область ва район матбуот органларига халқ маорифи масалаларини, илғор мактаблар ва илғор ўқитувчиларнинг болаларга таълим бериш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги иш тажрибасини мунтазам суратда кенг ёритиш таклиф этилди. Корхоналар, муассасалар, колхозлар ва совхозларнинг мактабларга оталик йўли билан кўрсатаётган ёрдамини, оилада болаларни яхши тарбиялашга доир мисолларни пропаганда қилиш зарур.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия, совет, комсомол ва касаба союз ташкилотларини, республика жамоатчилигини халқ маорифини янада ривожлантириш тўғрисида, ёш авлодга таълим бериш ва уни коммунистик руҳда тарбиялашни такомиллаштириш ҳақида бундан буён ҳам тинмай ғамхўрлик қилишга, бу масалаларни умумпартиявий, умумдавлат иши деб қарашга даъват этдилар.

ҲАМЗА ҲАКИМЗОДА ТУҒИЛГАН КУННИНГ 80 ЙИЛЛИГИГА

Собир АБДУЛЛА,
Ўзбекистон халқ шоири.

УСТОЗ

ЭСДАЛИКЛАР

Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг ҳамфикр, тенгдош дўстлари Ҳамзахон деб атасалар, шогирдлари Ҳамзахон ака деб атар эдилар. Ҳамзахон ака жуда серҳаракат, жонкуяр, оқ кўнгил ва меҳрибон зот бўлиб, иш устида гоҳ асабий, гоҳо дўстлар гурунгида хушчақчақ кайфиятда қўлига танбур олар, ўзи басталаган «Сайдинг қўйбер сайёд» куйини чалиб, Фурқатнинг шу ғазалини аста замзама қилар, Ҳамзахон акага эргашиб, аҳли суҳбат бу қўшиқни баланд овоз билан кўпчилик бўлиб куйлар эдилар.

Ҳамзахон акани узоқдан биладиган баъзи кишилар «Ҳамза жуда нишиқ, жаҳли тез, гап кўтармайдиган одам эди» дейдилар-у, унинг «нижиқ»лик сабабларини айтмайдилар. Ҳолбуки ўша оғир йилларда Ҳамзахон ака бошлаган муҳим ва муқаддас вазифаларнинг уддасидан чиқишда бир неча Ҳамзахон оғлик қилар эди.

Ўзбекистон Фанлар академияси қошида бундан кўп йиллар олдин тузилган Ҳамза Ҳакимзода доимий комитети ташкил бўлгандан бери муваффақиятли иш олиб бориб, айниқса ҳар йили устоз туғилган—олтинчи март кунини гоҳ Тошкентда, гоҳ областларда ўтказар, Ҳамза Ҳакимзода ҳаёти ва ижодига оид қатор илмий докладлар ўқилиб, ўша ердаги Ҳамза Ҳакимзодани яхши биладиган кишилардан хотиралар тингланар эди.

Бундай тантаналардан бири 1967 йилда Фарғонада жуда кўпчиликнинг иштироки билан ўтган бўлса, 1968 йил мартида бундай йиғилиш Хоразмда кенг кўламда Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг тўйига айланиб кетди: икки кун давом этган бу илмий йиғилишда Хоразмнинг кекса педагоглари, қалам аҳллари ва санъаткорлари минбардан туриб, Ҳамза Ҳакимзода 1923-йилларда Хоразмга келиб, санъат тўгараклари ташкил қилганлиги, қишлоқларда мактаб очиб, ўз атрофига энг яхши маърифатпарвар кишиларни тўплаганлигини тўлқинланиб сўзлаб бердилар.

Хонлик зулмидан янги озод бўлган, инқилоб қуёши бошидан эндигина партав сочиб, кўксига офтоб теккан ёш Хоразм ҳам ана ўша йилларда биргина Ҳамза эмас, ўнлаб Ҳамзадек кишиларга ташна эди. Машаққатли йўл босиб, хоразмлик қариндош-уруғларга ҳамдард, суянчиқ бўлган, ундан ўтиб қардош қорақалпоқ элида ҳам мактаб очиб, озодлик алифбесидан ёшларга сабоқ берган шу Ҳамза Ҳакимзода эди. Шунинг учун ҳам, Хоразм ва Қорақалпоқнинг кекса маърифатпарварлари Ҳамза бизнинг ҳам устозимиз деб, фахр билан айта олдилар.

Ҳамза Ҳакимзоданинг дўстлари, шогирдлари кўп бўлган. Аммо ўзи туғилиб ўсган она шаҳри — Қўқонда дўстлари, шогирдлари ундан ҳам кўпроқ бўлиб, бу дўстлари ва шогирдлари устоз билан кўпроқ бирга ишлаганлари сабабидан, Ҳамзахон аканинг кўп қиррали, жўшқин фазилатларини ҳар доим хотирлайдилар ва ўзаро сўзлашадилар.

Қишки театр биносини қуриш учун бошланган халқ ҳашарида гоҳ меъморлар бошлиғи, халқ тўпланган катта митингда шеър ўқиб, нутқ сўзлаб, кўнгилли актёрлар суҳбатида янги ёзилган пьесаси ҳақида маълумот берар эди.

Айниқса, театрга яқинроқ Ғишткўприк биқинидаги Маҳмуд «тарашa»нинг шинам болохонаси Ҳамзахон ака учун доимий истироҳатгоҳ бўлиб, Ҳамза ака севган «қобили шурво» Маҳмуд «тараша» декчасида қайнаб, икки кишига мўлжалланган бўлар, шу вақт дўстлар, шогирдлар бирин-кетин кириб келишар уларнинг келишлари гарчи Ҳамзахон акага хуш келса ҳам, улардан қойиган бўлиб, ўшқирарди:

— Мани бир нафас тинч қўясанларми йўқми?..

Дўстлар осонгина жавоб қайтаришарди:

— Сизни тинч қўймаймиз, сизни тинч қўйиб биз тинчимаймиз, биз бўлмасак ўзингиз ҳам тинч дам ололмайсиз...

Совет маданияти, санъатини яратиш, тарғиб қилишда Ҳамза Ҳакимзода уйқу-оромсиз тунлари фароғатсиз кунларини сарф қилиб, янгича шеърият, янгича санъат яратди ва яратувчиликнинг биринчи байроқдори бўлди:

Бўлиб саф-саф, азиз устоз
изингда,
Қаламкашлар эмасмиз оз,
изингда.
Бири пъеса ёзиб сендек, бири
шеър,
Бири куйга бериб пардоз,
изингда...

1927 йил ёзи. Ҳамзахон ака Шоҳимардонга жўнаш олдидан «Янги Фарғона» газета редакциясидаги дўстлари билан хайрлашиш учун кирган эди. Мен ҳам шу газетанинг ҳажвий «Чиғириқ» бўлимида ишлар эдим. Мени эргаштириб, Ёғбозори томон юрди ва шу гузар чорраҳасидаги чойхонада битта чой ичиш учун тўхтадик.

Чойхона чорпояси рўпарасида бир бола кишиларнинг этик, ботинкасини ёғламоқда, бўш вақтларида икки чўткасини яшикка уриб, Ҳамзахон аканинг «Ҳой-ҳой, отамиз, тошни кесар болтамиз»ини куйламоқда эди. Ҳамзахон ака завқланиб, туриб борди, этик ёғлатиш баҳонасида болани гапга сола бошлади:

— Музика мактабида ўқишни хоҳлайсанми?

— Мен ўқисам, онамни ким боқади?

— Музика мактаби жой берса, овқат берса онангни ҳам шу мактабга ишга жойлаб қўйсак-чи?

— Ундай бўлса майли, ўқийман!..

Ҳамзахон ака боладан қатъий ваъда олгандан кейин ўрнига келиб ўтирди ва бир қоғозга ёзиб бўлиб, хатни менга узатди:

— Буни эртага Мирзоидга элтиб топшир. (Мирзоид Мироқилов Фарғона музофот сиёсий маориф бўлимининг мудири бўлиб, у йилларда музофот маркази Қўқон эди). Бу болани кечиктирмай, онаси билан музика мактабига жойлаштирсин!

Эртаси хатнинг мазмунидан воқиф бўлган Мироқилов Ҳамза Ҳакимзода илтимосини бажаришга киришди: етим бола Саламон Евдаки ўғли музика мактабига жойлаштирилди.

Орадан 30 йил ўтгач, 1957 йилда атоқли режиссёр Музаффар «ота»ни ёнимга олиб, Ҳамзахон аканинг «Майсаранинг иши» комедиясини опера либреттосини ёзишга киришдим. Москвада ўтадиган адабиёт санъат ўн кунлигига бу асарни кўрсатиш мақсадида талантли композитор билан шаҳардан ташқари боққа чиқиб ишлай бошладик.

Композиторнинг баъзи ҳаракатлари ўша, Ҳамзахон ака ғашабуси билан музика мактабига жойлашган болага ўхшаб кетар эди. Суриштириш натижасида Сулаймон Юдаков ўша бола бўлиб чиқди! Гарчи, Юдаков ўз тарбия кунандасини яхши эслайолмаса ҳам, «Майсаранинг иши»га муносиб музика яратишда устоз ишончини оқламоқда, «қарзи»ни узмоқда эди.

Ҳамза Ҳакимзода чинакам етимлар мураббийси, ўз вақтида ота-онасизларнинг пушти-паноҳи бўлган, олижаноб инсон сифатида ҳам ўз номини абадийлаштирган устоздир.

Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий тарбиясида ўсиб, улғайиб, фан, маданият ва санъат камолотининг чўққиларини эгаллаган, улуғ замонамизнинг муносиб кишилари бўлиб етишган олимлар, шоирлар, фозиллар, санъаткорлар кўпчилик бўлиб даъвомизнинг далили учун республикада таниқли олим Самарқанд университетининг профессори Улуғ Турсунни рўкач қилиш кифоя.

Устоз Ҳамза оз яшади, йигитликнинг энг қирчиллама даври — 40 ёшида янгилик душманлари томонидан қурбон қилинди. Аммо у йигирма йил мобайнида ўлмас асарлар яратиб, улардан ўзига ҳайкаллар ясади, ўз меҳр-муҳаббатини авлодлар қалбида абадийлаштирди ўзидан кейин ишини давом эттирoладиган қатор-қатор Ҳамзалар қолдирди.

Ўзбекистон Коммунистик партия Марказий Комитети, Ўзбекистон ҳукумати устоз Ҳамза номини абадийлаштириш учун, Ҳамза номида Мукофот таъсис этилишини мувофиқ кўрдилар. Бу олий мукофот Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг номини яна ҳам улуғлади, катта хизматлари эвазига уни ўлмас сиймолар қаторига қўшди.

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Хитой маъмурларининг Совет—Хитой чегарасидаги иғвогарликлари муносабати билан 7 мартда СССР ташқи ишлар министрлигида совет ва чет эл журналистлари учун матбуот конференцияси бўлиб ўтди.

СССР ташқи ишлар министрлиги матбуот бўлимининг мудири Л. М. Замятин қуйидаги баёнотни берди:

«Хитой маъмурларининг Совет — Хитой чегарасидаги қуролли иғвогарлиги барча совет кишиларининг одилона қаҳр-ғазабини қўзғади. Совет чегарачиларига қилинган сурбетларча қароқчилик ҳужумига жаҳоннинг ҳамма ерида ҳозирги хитой раҳбарлиги авантюризмининг ўз режа ва ўйларини кўзлаб кишилар ҳаёти билан масъулиятсиз ўйнашишининг яна бир кўриниши, деб баҳо берилмоқда.

Хитой маъмурлари халқаро иғвогарларнинг синаб кўрилган услубларига амал қилиб, фактларни бузиб кўрсатишга, қилинган иғвогарлик учун масъулиятни ўз зиммаларидан соқит қилишга ва уни Совет Иттифоқига тўнкашга уринмоқдалар.

Улар ўз халқини Уссури дарёсида тўкилган қон учун хитой томони айбдор эмас, деб ишонтиришни истаяптилар. Лекин Пекиндагилар мавжуд фактларни қанчалик тескари қилиб кўрсатишга уринмасинлар уни ўзгартира олмайдилар. Ҳақиқатда бу воқеа мана шундай содир бўлган эди!

Иккинчи мартга ўтар кечаси Хитойнинг салкам 300 қуролли солдати совет давлат чегарасини бузиб, Уссури дарёси орқали Совет Иттифоқининг Даманский ороли сари йўл олди. Ниқобловчи оқ халатлар кийиб олган бу группа ўша оролдаги ўрмон ва тепаликлар ортидаги бутазорларга бекиниб, пистирма қуриб ётди. Уссури дарёсининг Хитой соҳилида ҳарбий бўлинмалар ва миномётлар, гранатамётлар ва йирик калибрли пулемётлардан иборат ўт очиш воситалари тўпланди. Даманский оролига ташланган группа билан Хитой соҳилидаги ҳарбий бўлинмалар ўртасида дала телефони симлари тортилган эди.

Соат 4 дан 10 минут ўтганда Хитой соҳилидан СССР давлат чегараси орқали Хитойнинг яна 30 қуролли солдати Даманский ороли сари йўл олди. Застава бошлиғи старший лейтенант Стрельников бошчилигидаги бир группа совет чегарачилари Уссури дарёсининг музи орқали ўтиб чегара бузилган жойга борди.

Илгари бўлганидек Совет чегарачилари чегара бузилганлиги хусусида хитойларга норозилик билдириш ва уларни Совет Иттифоқи чегарасидан чиқариб юбориш ниятида эдилар. Шунда совет чегарачиларига қарата хиёнаткорона ўт очилди ва уларни хитой иғвогарлари яқин келтириб туриб отиб ташлади. Совет чегарачиларининг бошқа группасига Хитой соҳилидан тўп ва миномёт ўти очилди.

Совет чегарачилари қўшни чегара заставаларидан етиб келган мадад кучлар билан биргаликда жасурлик, мардлик ва шижоат кўрсатиб, қатъий ҳаракат қилдилар. Чегара бузувчиларни Совет территориясидан ҳайдаб юбордилар

Фактлар шуни кўрсатиб турибдики, Хитойнинг Даманский ороли районида қилган иғвогарлиги илгаритдан ва атайлаб планлаштирилган. Бу иғвогарликни шунинг учун махсус тайёрланган армия бўлинмаларининг кучлари қилди.

Жанг бўлиб ўтган жойда Совет территорияси кўздан кечирилганида, мина стабилизаторлари, тўп ўқи ва граната парчалари ҳамда қочиб кетаётганда қолдирилган Хитой милтиғи ва ҳарбий анжомлар топилди.

Иғвогарлик чоғида Хитой ҳарбий хизматчилари жароҳатланган Совет чегарачиларига нисбатан ниҳоятда шафқатсизлик ҳамда ваҳшиёна ҳаракатлар қилдилар. Врачлар—медицина комиссияси ўлдирилган совет чегарачилари жасадларини кўздан кечириб чиқарган хулосаларига кўра, хитойлар жароҳатланганларни қуролни тираб туриб отиб ташлаганликлари ва уларга найза санчганлиги аниқланди. Ўлдирилган баъзи Совет чегарачиларининг юз-кўзи таниб бўлмайдиган даражада чавақлаб ташланган эди. Хитойларнинг Совет чегарачиларига нисбатан қилган бундай ҳаракатларини Хитой милитаристлари ва чанкайшичиларининг 20—30-йилларда қуролли можаролар чоғида қилган энг ёвуз ваҳшийликлари билангина таққослаш мумкин. Хитой маъмурлари ташкил қилган қароқчилик ҳужуми натижасида 31 Совет чегарачиси ҳаётдан жудо бўлди. 14 киши жароҳатланди. Совет чегарачилари Совет Социалистик Ватанларининг чегаралари дахлсизлигини ҳимоя қилиш юзасидан ўз ҳарбий бурчларини мардонавор ва фидокорона адо этдилар.

Совет территорияси чегарасига қуролли бостириб киришдан кейиноқ берилган командага мувофиқ Хитойда Советларга қарши талваса ва миллатчилик руҳидаги васвасанинг янги тўлқини кўтарилди. Ҳарбийлар қатнашувида ташкил қилинган кўп кишилик йиғинларда Советларга қарши чақириқлар айтилмоқда ва дўқ-пўписа қилинмоқда. 3 мартдан бошлаб безори группалар Пекиндаги совет элчихонаси биносини том маъносида қамал қилиб турибдилар.

Бу қуролли иғвогарлик ва унга қўшиб қилинган сиёсий телбалик Мао Цзэ-дун группасига нега керак бўлиб қолди?

Мао Цзэ-дун группасининг бу жинояткорона ҳаракатлари жуда узоқни кўзлаб қилинмоқда. Маочилар ўз мамлакатларида мавжуд катта иқтисодий ва сиёсий ўпирилишлардан Хитой халқининг эътиборини четга буришга имкон берувчи, Мао Цзэ-дуннинг социалистик мамлакатлар ва бошқа тинчликсевар мамлакатлар билан муносабатларини тағин ҳам ёмонлаштиришга қаратилган буюк давлатчилик авантюристик йўлини мустаҳкамлаб олишга имкон берувчи вазиятни вужудга келтиришга интилмоқдалар.

Совет — Хитой чегарасидаги иғвогарлик ХКП IX съездига тайёргарлик вақтида уюштирилгани ҳам тасодифий ҳол эмас, албатта. Афтидан, Советларга қарши васваса вазиятида съездда Совет Иттифоқига ва КПСС га душманлик платформасини ўтказиш, антисоветизмни давлат сиёсати сифатида қонунлаштириш осонроқ бўлиши кўзда тутилаётган бўлса керак.

Жаҳонда шу тахлитдаги иғвогарликлардан фойдаланиб қолмоқчи бўлган доиралар йўқ эмас, албатта. Даманский ороли районида бўлган қуролли қароқчиларча ҳужум, Америка Қўшма Штатлари ва Ғарбий Германиядаги реакцион доиралар эътиборини ўзига жалб этганлигини тасодифий бир ҳол деб бўлмайди. Улар Совет — Хитой чегарасидаги кескинликдан қандай манфаат кўришлари мумкинлигини ошкора хомчўт қила бошладилар.

Совет кишилари Мао Цзэ-дун группаси билан Хитой халқи ўртасига ҳеч қачон тенглик аломати қўймаганлар ва қўймандилар ҳам. Мамлакатимиз ҳамиша хитой халқига нисбатан дўстлик ҳис-туйғуларига амал қилиб келди ва амал қилмоқда. Лекин шу билан бирга Совет ҳукуматининг ХХР ҳукуматига берган нотасида кўрсатиб ўтилганидек, бизнинг томонимиз Хитой маъмурларининг телбаларча иғвогарлик ҳаракатларига тегишли зарба беради ва уни қатъият билан бартараф қилади. Хитой раҳбарлигининг Хитой билан Совет Иттифоқи ўртасидаги чегарада вазиятни кескинлаштиришга, ҳар икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни ёмонлаштиришга қаратилган авантюристик сиёсатидан келиб чиқиши мумкин бўлган оқибатлар учун бутун масъулият Хитой Халқ Республикаси ҳукумати зиммасига тушади».

Матбуот конференцияси охирида Л. М. Замятин ва СССР чегара қўшинлари бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари генерал-лейтенант П. И. Ионов мухбирларнинг саволларига жавоб қайтардилар. (ТАСС).

ХИТОЙ МАЪМУРЛАРИ ИҒВОГАРЛИГИНИНГ ҚУРБОНЛАРИНИ ДАФН ҚИЛИШ МАРОСИМИ

ВЛАДИВОСТОК. 7 март. (ТАСС). СССРнинг Узоқ Шарқ чегарасида Хитой маъмурлари 2 мартда уюштирган қуролли иғвогарликни даф қилиш вақтида ҳалок бўлган чегарачилар билан Приморье ўлкасининг чегара жангчилари чегара бўйи районлари меҳнаткашлари ва жамоатчилик вакиллари сўнгги марта видолашдилар.

Мотам митингида СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги комитети раисининг биринчи ўринбосари генерал-полковник Н. С. Захаров нутқ сўзлади:

— Биз Хитой маъмурларининг кўрсатмасига биноан совет чегарасини бузиб, бизнинг жангчиларимизга тўсатдан хиёнаткорона ҳужум қилганлар билан жангда ҳалок бўлган чегарачи қаҳрамонларимизни сўнгги йўлга узатяпмиз.

— Иккинчи март куни совет территориясига хиёнаткорона бостириб киришни тасодифий ва алоҳида бир ҳол деб бўлмайди. ХХР раҳбарлари Хитой — Совет муносабатларини кескинлаштириш авантюристик йўлини ўтказа бошлаганларидан бери чегарадаги иғвогарликлар, совет территориясига сурбетларча даъволар кучайиб кетди.

Уссури дарёсидаги Даманский ороли яқинида бўлган иғвогарлик айниқса маккорона ва сурбетларча қилинган иғвогарлик эди. Совет чегарачилари талафот берган бўлсалар-да тап тортмай жангга дадил кирдилар ва иғвогарларни совет территориясидан ҳайдаб юбордилар. Ҳаддидан ошган Хитой миллатчилари улуғ совет Ватанининг муқаддас чегараларини бузадиган бўлса, бундан буён ҳам шундай қилиниа бериладн.

Мотам митингининг қатнашчилари Совет Иттифоқининг Даманский ороли учун олиб борилган жанг қатнашчиларидан сержант ўртоқ Бабанский билан оддий аскар ўртоқ Канигин нутқларини зўр ҳаяжон билан тингладилар.

Митингда чегарачи ўртоқ Давиденконинг номи айниқса кўп эшитилди. Солдат ўқи тамом бўлгач, ашаддий қароқчиларга қарши найзабозлик олишувига дадиллик билан киришиб кетган. Узоқ шарқлик бошқа чегарачилар ҳам шу тахлитда дадил ва эпчиллик билан олишганлар.

Жангчилар ўз жанговар маҳоратларини тинмай такомиллаштириб бориш учун, ҳушёрликни ошириш учун бел боғлаганликларига, Совет халқининг тинч яратувчилик меҳнатини ҳамиша қўриқлашга тайёр эканликларига жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукуматини ишонтирдилар.

Митингда Приморье ўлкаси жамоатчи вакилларининг нутқлари Хитой маъмурлари шаънига қаттиқ огоҳлантириш бўлиб янгради. Улар ХХР ҳукуматининг Совет — Хитой давлат чегарасидаги вазиятни кескинлаштириш мақсадида қилган хиёнаткорона ҳаракатларидан ғазабланиб гапирдилар.

Жамоатчилик вакилларидан В. Н. Гринько, П. И. Кравченко, В. И. Краснов, ВЛКСМ Приморье ўлка комитетининг секретари А. В. Бартковская ва бошқалар Совет ҳукумати Совет—Хитой чегарасининг ҳар қандай бузилишига барҳам берувчи кечиктириб бўлмайдиган чора кўриш тўғрисидаги қарорини барча меҳнаткашлар якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликларини айтдилар.

Ҳалок бўлганлар билан видолашувнинг оғир дақиқалари бошланди. Мотам оҳангларининг садолари эшитилади. Ўқ узилиб, салют берилади. Қабр устида кўтарилган беш қиррали олтин юлдуз қадалган ёдгорлик кўклам қуёшининг нурида ярқирайди. Эсдалик тахтасига: «Совет Ватанининг муқаддас чегараларини ҳимоя қилишда ҳалок бўлган мард-қаҳрамон чегарачиларга абадий шон-шарафлар бўлсин», — деб ёзиб қўйилган.

Москвадаги хитой элчихонаси олдида намойиш

Совет — Хитой чегарасида Хитой маъмурларининг қуролли иғвогарлиги совет кишиларининг қаҳр-ғазабини келтирмоқда.

Хитой раҳбарлари олиб бораётган телба ҳарбий иғвогарлик сиёсатига қарши қатъий норозилик билдирганн 7 мартда неча ўн минглаб москвaликлар ХХР элчихонасининг биноси ёнига келишди. Ишчилар, хизматчилар, илмий ходимлар, студентларнинг қўлларида: «Мао Цзэ-дун сиёсати империализмга хизмат қилади», «Совет халқи социалистик революцияшига содиқ», «Совет халқи ҳамиша КПСС билан бирга», «КПСС ленинизмга содиқ», «Совет чегараси дахлсиздир», «Пекинлик иғвогарларга лаънат», «Мао Цзэ-дун тўдаси хитой халқи манфаатларининг хиёнаткори», деб ёзилган кўпдан-кўп транспарантлар ва шиорлар бор эди.

Москвадаги Хитой элчихонаси ёнида бўлган намойиш совет халқи социалистик Ватанимизнинг муқаддас чегараларини бузиш мақсадида қилинган ҳар қандай уринишнинг пайини қирқишга қатъий аҳд қилганлигини кўрсатди. (ТАСС).

ПЛАНЕТАМИЗДА

ДЎСТЛАРИМИЗ ХАНДАСИ

Ярослав Соботка

чех ёзувчиси

ДИРЕКТОР ВА БОШҚАРУВЧИ

(БИР КЎРИНИШЛИ ДРАМА)

— Қалай энди, эҳтиёт қисмларни жўнатдингизми?

— Жўнатдик, ўртоқ директор!

— Етарли миқдордами?

— Етарли миқдорда. ташвишланманг, ўртоқ директор!

— Жуда кўп жўнатишга ҳожат йўқ эди.

— Ҳа, ўртоқ директор, кўп жўнатганимиз йўқ!

— Бас, уларни бутунлай жўнатмасак яхши бўларди, деб ўйлайман.

— Ахир биз уларни бутунлай жўнатганимиз йўқ, ўртоқ директор!

Т. Комилов таржимаси.

«АПОЛЛОН»НИНГ ПАРВОЗИ

Американинг космик кемаси «Аполлон-9» учишда давом этяпти.

Космонавтлар Макдивитт билан Швейкарт навбатдаги «иш куни» бошланган ҳамоно «ой кабина»га иккинчи марта ўтиб, унинг системаларини текширишни давом эттирдилар. Швейкарт «ой кабина»нинг қопқоғини очиб платформага чиқди ва унинг тутқичини ушлаб, кема Ернинг соясига ўтиб кетгунча бир соатдан кўпроқ очиқ космосда турди. У, очиқ космосда турган чоғида алоҳида жилдга солиб қўйилган ва ҳаётни таъминлаб турадиган системадан фойдаланди.

Бутун мана шу вақт давомида ичида Макдивитт бўлган «ой кабина»нинг ва ичида космонавт Скотт қолган экипаж хонасининг қопқоқлари очилганича қолаверди ва иккала космонавт вакуум шароитида турдилар.

Швейкарт «ой кабинага» қайтиб келгандан кейин «ой кабина»нинг ва экипаж хонасининг қопқоқлари маҳкам бекитилди ва иккала хона яна кислород билан тўлдирилди.

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

ҲИНДИСТОН

ДЕҲЛИ. Мадрас портидаги 5 минг докернинг икки ҳафталик забастовкаси ғалаба билан якунланди. Маъмурият иш ташлаган кишиларнинг гарантияланган иш ҳақи ва ишсизларга нафақа тўлаш ҳақидаги талабларини қондиргандан кейингина иш бошланди.

ГАНА

АККРА. Гана ҳукумати Обуаси олтин конларининг иш ташлаган 6 минг ишчисига 48 соатлик ультиматум топширди. Кимки ана шу муддат ичида ишга қайтмаса, бўшатиб юбориш билан чўчитилмоқда. Обуасида бундан бир неча кун муқаддам маҳаллий конларнинг инглиз компаниялари қўлига ўтиши муносабати билан ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиш учун курашаётган ишчиларнинг намойиши бўлиб ўтган эди. Полиция билан намойишчилар ўртасида бўлган тўқнашув вақтида уч киши ўлдирилди.

Доруссаломдан хабар қилинишича, касаба союзларининг Умум африка федерацияси эълон қилган баёнотда чет эл эксплуатациясига қарши норозилик билдираётган ҳимоясиз ишчиларнинг отилиши қаттиқ қораланади. Федерация Гана ишчиларини Африкадаги ва бутун дунёдаги тараққийпарвар ишчилар қўллаб-қувватлайдилар, деб ишонтирмоқда. (ТАСС).

АГРЕССОРЛАРНИНГ ЖИНОИЙ ҲАРАКАТЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК. 6 март. (ТАСС). Суриянинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги доимий вакили Хавфсизлик Кенгаши раисига мактуб юборди. Бу мактубда Тель-Авив вакилининг 24 февралда Исроил авиацияси томонидан Ал-Хамме ва Майсалун районларидаги граждан иншоотларига қилинган ҳужумни оқлаш йўлидаги уринишлари рад этилади.

Исроил вакили миллий озодлик ҳаракати отрядлари базасига ҳужум қилинган эди, деб даъво қилди. Сурия вакили Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ҳарбий кузатувчиси генерал Буллнинг БМТ ҳужжати сифатида қайд қилинган ахбороти бундай даъволарнинг сохталигини исбот қилади, деди.

Буллнинг маълумотлари шуни тасдиқлайдики, Ал-Хамме районига қилинган ҳужум натижасида олтита турар-жой биноси ва кир ювиш машиналари заводи тамомила вайрон қилинган, мактаб биноси, кондитер фабрикаси, шунингдек талайгина уй-жойларга қаттиқ шикаст етказилган.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти кузатувчиларининг хабар беришича, «Мэъа» госпиталида ярадорлар ётибди. Булар орасида хотин-қизлар ва болалар бор.

Исроил харбийларининг агрессив ҳаракатлари натижасида граждан аҳолисидан 15 киши ўлди ва 40 киши ярадор бўлди. Сурия вакили Тель-Авив вакилининг ана шу агрессив ҳаракатларни оқлаш йўлидаги уринишларининг асоссиз эканлигини кўрсатиб, халқаро ҳуқуқ нормалари ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қарорларига зид бўлган бундай ваҳшиёна хуружлар жиноятдан иборат эканлигини таъкидлайди.

ҲАР ТЎҒРИДА

ИНКУБАТОРДА... ИЛОН

КИШИЛАР инкубаторда жўжа очиришга кўникиб қолганлар. Лекин инкубаторда илонларни ҳам тухумдан очириш мумкин. Буни Ўзбекистон ССР Фанлар академияси зоология ва паразитология институтининг ходими Людмила Корнеева биринчи бўлиб тажриба қилиб кўрди. У инкубаторда энг заҳарли илонлардан бири — гурзадан насл олди. Бу илонларни кўпайтириш медицина учун жуда зарур. Чунки, унинг заҳаридан медицина саноатида ҳар хил дори-дармонлар тайёрланмоқда.

ЭНГ ҚИСҚА ДАРЁ

ДУНЁДАГИ энг узун дарё Миссисипи эканлигини мактаб ўқувчилари ҳам билишади. Узун дарё бўлгандан кейин энг қисқа дарё ҳам бўлиши керакда. У қаерда экан?

Грузин географлари бу дарё Гаграда, демокдалар. Гаградаги «Украина» санаторияси ёнидан Репруа дарёчаси оқиб ўтиб, денгизга қуйилади. Бу дарёча сувини ғорлардан олади. Шу сабабли Репруанинг суви тоза, муздай, мазали. Қишин-ёзин 10 даража бўлиб туради. Гагра водопроводларидан ёзнинг энг иссиқ кунларида ҳам муздай сув оқиб туради.

ТЕСКАРИ СУЗАДИГАН БАЛИҚ

ҲАММА балиқлар бош томони билан сузиб юришади. Лекин уларнинг орасида тескари сузадиганлари ҳам бор. Марказий Африкадаги дарёларда ханжар-балиқ учрайди. Бу балиқ ов қилиб юрганида одатдагидек бош томони олдинга қараб сузиб юради. Агар бирор «рақиб»га дуч келиб қолса, орқага бурилмай, бирданига тескари сузиб, қамишлар орасига кириб яширинади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Классик куйлар, 9.30 — Шарқ куйларидан концерт, 10.10 —«Табассум» радиожурнали, 11.35 — Шаҳарлар ҳақида қўшиқлар, 12.15 — «Эрталабки салом» (Москва), 13.30 — Концерт (русча), 15.00 — «Бизнинг радиопочта», 15.10 — Халқ талантлари концерти, 15.50 — «Олмалиқ зарбдори» (русча), 16.55 — ҚОРАҚАЛПОҚ АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ҲАФТАЛИГИНИНГ ТАНТАНАЛИ ЁПИЛИШИ (А. Навоий номли Академик катта театрдан олиб эшиттирилади). 19.20 — Қўшиқлардан-қўшиқларга, 20.00 — «Ёшлик» программаси, 20.30 — Ж. Охунов ижросида қўшиқлар, 21.00 — «Мамлакатлар ва қитъаларда», 21.10 — Концерт, 22.20 — «Табассум» (такрорий эшиттириш), 23.10 — Концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 10.00 — **Болалар учун, Қўғирчоқ фильм.** 10.25 — **Ж. Родари. «Телефон орқали эртаклар»** (иккинчи эшиттириш) 10.55 —**«Гекльберри Финнинг саргузаштлари». Телеспектакль.**

Ўзбек тилида: 12.05 — **Болалар учун телевизион театр. М. Исмоилий. «Бизнинг роман».** 13.05 — **«Отни ким эгарлайди».** (бадиий фильм). 16.55 — **Кўрсатишлар программаси,** 17.00 — **Қорақалпоғистон адабиёти ва санъати ҳафталигининг тантанали ёпилиши.** Алишер Навоий опера ва балет Катта театридан олиб кўрсатилади, Танаффус вақтида **«Ахборот» информацион программаси** (рус тилида).

Ўзбек тилида: 20.30 — **«Ахборот» информацион программаси.** 21.00 — **Раққоса хиром этганда. Қундуз Миркаримова** 22.20 — **Валентин Катаев юморлари** (рус тилида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КЎРСАТАДИ
УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

10 МАРТ
ДУШАНБА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — **Кўрсатишлар программаси,** 18.00 — **Болалар учун ўзбек тилида эшиттириш.**

Рус тилида: 18.25 — **Телеянгиликлар,** 18.40 — **Совет Армияси жангчилари учун «Қаердасиз, қуролдош дўстлар?» деган эшиттириш,** 19.00 — **Ҳужжатли фильм,** 19.20 — **В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига. «Инқилоб доҳийси»,** 19.45 — **Эълонлар,** 19.50 — **Кўрсатишлар программаси**

Ўзбек тилида: 19.55 — **Телеянгиликлар,** 20.10 — **Халқ контроли экрани,** 20.40 — **Телефильм,** 21.00 — **Ўзбекистон харитасида янги районлар,** 21.30 — **«Сергей Лазо»** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КЎРСАТАДИ
УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—9/III да **Бўрон қуши** (кундузи). **Аяжонларим** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — **Фарғона тонг отгунча** (кундуз ва кечқурун).

КИНО

«Олтин маъбуда» учун кураш — «ЧАЙКА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 10, кундуз 12, 5 яримда), «МОСКВА» (эрталаб соат 11-40 минутда, кундуз 1, 5 ва кеч 7 да).

Дугонам Сибилла — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 3 ва кеч 9 да).

Ниқобли исёнчи — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10-20 минутда, 11 яримда ва кеч 7 яримда).

Ака-ука Карамазовлар (1—2 сериялар кундуз 2 яримда, 3-серия кеч 7 ярим ва 9 да) — САНЪАТ САРОЙИ.

Тошдаги достон (ўзбек тилида) НАВОИЙ номли (кундуз 1-30, 4-30 минутларда).

А. Навоий номли Катта академик театрининг

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ 23—31 МАРТГАЧА БАҲОРГИ КАНИКУЛИ ДАВРИДА КУНДУЗ ВА КЕЧҚУРУН НАМОЙИШ ҚИЛАДИГАН СПЕКТАКЛЛАРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

	КУНДУЗ	КЕЧҚУРУН
23/III да	УЛИК МАЛИКА ВА ЕТТИ БАҲОДИР,	ТРАВИАТА.
24/III да	ОЛТИН КАЛИТЧА,	МАРВАРИД ҚИДИРУВЧИЛАР.
25/III да	ЗУЛМАТДАН ЗИЁ,	СПАРТАК.
26/III да	ЭТИК КИЙГАН МУШУК,	КОРСАР.
27/III да	ДОКТОР АЙБОЛИТ,	РИГОЛЕТТО.
28/III да	ШОИР ҚАЛБИ (рус тилида),	ОҚҚУШ КЎЛИ.
29/III да	ОЛТИН КАЛИТЧА	СЕВИЛИЯ САРТАРОШИ.
30/III да	СУХАЙЛ ВА МЕҲРИ,	ШОИР ҚАЛБИ (рус тилида).
31/III да	УЛИК МАЛИКА ВА ЕТТИ БАҲОДИР.	ТРУБАДУР.

Кундузги спектакллар кундуз соат 12 да, кечки спектакллар кеч 7 яримда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

СОФОКЛ

«ШОҲ ЭДИП»

(2 пардали трагедия)

Асқад МУХТОР таржимаси

Саҳнага қўювчи — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби И. В. РАДУН.

Режиссёр — ЎзССР халқ артисти Ш. ҚАЮМОВ.

Рассом — Г. БРИМ.

Композитор — ЎзССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Б. ЗЕЙДМАН.

АСОСИЙ РОЛЛАРДА:

СССР халқ артистлари Шукур БУРХОНОВ ва Сора ЭШОНТУРАЕВА;

ЎзССР халқ артистлари Қудрат ХЎЖАЕВ, Муҳаммад УМАРХЎЖАЕВ ва бошқалар қатнашадилар.

Я. М. СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

9 МАРТДА

4—6 синф мактаб ўқувчилари учун музикали лекторий абонемент № 1.

БЕШИНЧИ КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ КИНОДАГИ МУЗИКА ВА ҚЎШИҚЛАР

Лектор — Тўхтасин ҒАФУРБЕКОВ

Қатнашадилар:

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармониясининг Бутуниттифоқ бадиий коллективлар кўригининг лауреати

СИМФОНИК ОРКЕСТРИ ВА ХОР КАПЕЛЛАСИ

Концерт-лекция кундуз соат 2 да бошланади.

Абонементлардан ташқари билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 12 дан сотилади.

«ПРАВДА» ГАЗЕТАСИГА ОБУНА БЎЛИНГ!

«ПРАВДА»— жаҳондаги энг йирик газеталардан биридир.

У — 7 ярим миллион нусхада чиқади.

«ПРАВДА» — ватанимизда ҳар куни чиқадиган ягона газетадир.

Газета партия турмуши, қурилиш иқтисоди, маданият, фан ва техника ютуқларига катта эътибор беради.

«ПРАВДА» — олти саҳифада чиқади.

Бу газетага обунани апрель ойидан бошлаб расмийлаштириш мумкин.

Йил охиригача обуна нархи — 5 сўм 40 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИ «СОЮЗПЕЧАТЬ» БОШҚАРМАСИ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР АВТОМОТОТРАНСПОРТЛАРИНИНГ

ТЕХНИК КЎРИГИ 15 МАРТДАН БОШЛАНАДИ

Автомобиль хўжалиги бошлиқлари ва шахсий транспорт эгалари, автомототранспортларни СССР шаҳар кўчалари, аҳоли пунктлари ва йўлларидан ҳаракат қилиш қоидаларига амал қиладиган ҳолга келтирсинлар ва белгиланган давлат йиғимини ўз вақтида тўласинлар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ МИЛИЦИЯ БОШҚАРМАСИ.

«Укрстрой» трестининг ТУРАР-ЖОЙ КОММУНАЛ КОНТОРАСИ

(Тошкент шаҳар, Чилонзор кўчаси, 25-уй)

ТУГАТИЛАДИ

Ҳамма шикоятлар 25 мартгача қабул қилинади.

Кўрсатилган муддатдан сўнг шикоятлар қабул қилинмайди.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — В36543, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283, Партия турмуши — В33469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — В31216, Халқаро ҳаёт — В37604. Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалиги — В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот ва спорт — В32347, Оммавий ишлар ва хатлар — В32679, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон — 48—85, Бухоро 31—41, Қарши 22—82, Наманган 21—88, Нукус 42—72, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 31—55.

№ Б. — 58. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 02744.